

MTI.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-480. 259-580.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. május 16.

bb 1. filmsorozat a közoktatás helyzetéről és a bioszféra kérdéseiről - a filmstudiók híreiből

i r ó / g k / e k z s - c z

1972. május 16.

a népszerű-tudományos és oktatófilm stúdióban - a tévé köz-
művelődési főszerkesztőségével kötött együttműködési szerződés kere-
tében - két nagylélegzetű filmsorozat készül. a magyar közoktatás
helyzetét, a pedagógiai kutatások és kísérletek eredményeit bemuta-
tó sorozat hat filmből áll. lakatos vince „virrasztók”, címmel a
tanyai iskolák történetét dolgozza fel. györgy istván az általános
iskolák és a pályaválasztás összefüggéseit tárgyalja, cigány tamás
témája a tanulás fiziológiája. takács gábor a komplex mate-
matikaoktatást mutatja be, korompai márton pedig a fizikaoktatás ki-
sérleteit viszi filmre. préda tibor bánki donát halálának évforduló-
jára a nagy magyar rudós és feltaláló életét és a felsőoktatás re-
formjára irányuló törekvéseit dolgozza fel.

a másik nagy sorozat a bioszféra általános kérdéseivel és
a környezet szennyeződésével, káros változásaival foglalkozik. en-
nek keretében készül dévényi lászló filmje, a „biológiai körfor-
gás”, ; kollányi ágoston alkotása, a „biológiai egyensúly”, ; laka-
tos vince filmje, „az ember a megváltozott környezetben”, ; kardos
istván munkája a mezőgazdasági tevékenység során alkalmazott mester-
séges szerek káros hatását mutatja be. vitéz gábor a nagyvárosi sze-
mét felhalmozódásáról készíti filmjét.
/folyt,köv/

- 1 -

NA

bb.1./filmsorozat...folyt/ok

a riport- és dokumentumfilm stúdióban nádas László „életforma”, címmel készít filmet. azt a jelenséget vizsgálja, hogy a szobgálat után otthon végzett háztáji munka fáradalmai hogyan hatnak vissza az egyre inkább gépesített, automatizált vasuti munkára. paulus alajos „kiskarácsony-nagykarácsony”, -ában a karácsonyi ajándékozás láz apropójából arról beszél, milyen problémákat okoz a rosszul megválasztott játék a gyereknél.

a népszerű -tudományos és oktatófilm stúdióban készült el homoki-nagy István rendezésében a „puch és plutó”, című állatjátékfilm: egy mosómedve és egy holló kalandjairól.

kiss József most fejezi be a mártírhalt hált kondor györgyről, a szocialista képzőművészek csoportjához tartozó nagy tehetségről szóló filmjét. a híradó filmstúdióban elkészült a „szeminárium”, című dokumentumfilm a divsz firenzei találkozásáról, amelyen az európai béke és biztonság kérdéseit vitatták meg.
/mti/

bb.3. uj strand agárdon

vid/ká/ok cz 1972. május 16.

a velencei-tó központjában, agárdon a régi strand mellett park néven új, több mint 6 000 vendéget befogadó strand épült. zöld pázsitszőnyeg, fák, virágok és hat, egyenként négyszáz személynél több fogadja május végétől a strandolókat. a padok fölé nádból készített árnyékolót helyeztek, s nádból készült árnyékoló védő majd a napsütéstől a gépkocsikat is a parkirozó helyeken. az új strandon büfé működik majd, ahol alufóliába csomagolt készleteket is vásárolhat majd a közönség.

agárd új strandja május 30-án nyitja meg a kapuit.

/mti/

bb.4. sárközi szőttes ausztráliába

vid/ká/ok -cz 1972. május 16.

megélénkült a kereslet külföldön a sárközi népművészeti cikkek iránt. a sárközi népművészeti szövetség eddig már nyolcszor annyi szőttést és himzést szállított külföldre, mint tavaly. a népművészeti remekeket különösen az NSZK-ban, Olaszországban, továbbá Kanadában és az USA-ban kedvelik. a decs községben működő szövetség újabb két japáni és egy ausztráliai cégtől kapott megrendelést. Sidney-be most indították el a „szinpom-pás szállítmányt”,./mti/

--- 2 ---

bb.5. csaknem száz zenekar szórakoztatja az idén a Balaton vendégseregét

vid/ká/ok cz 1972. május 16.

a Balaton-vidék 42 partmenti településén a nyári szezonban esténként - a becslések szerint - csaknem százezer nyaraló és kiránduló vendég kíván szórakozni. a szabadtéri mozik előadásain, a vidám szórakoztató esteken kívül a nyaralók jórészt a vendéglátóipari létesítményekben töltik az estét. szerte a partvidéken az idén is csaknem száz tánc- és népi zenekar gondoskodik majd a jó hangulatról. a nagyobb idegenforgalmi központokban külföldi zenekarokat is szerződtetnek a nyári fődényre. a nagyforgalmu bárokban és éttermekben a legnépszerűbb fővárosi együttesek szolgáltatják a zenét./mti/

bb.6. őzles a Duna-menti erőkben

vid/ká/ok cz 1972. május 16.

befejezéshez közeledik az őzbak-vadászat a Nagyalföldön. a gyorsan erdősödő sík vidéken szépen elszaporodtak az őzek, s így az idén már számos vadásztársaság vendégeket is fogadhatott. bács-kiskun megyében, csak a vadásztársaságok területén, több mint félezer golyóérett, illetve továbbtenyésztésre alkalmatlan őz került és kerül puszkavágre. a híres Gemenci állami erdő- és vadgazdaság Duna-menti erdeiben eddig hatvan őzet ejtettek el, s az állomány minőségét jelzi, hogy a trófeák közül több az aranyérmes.
/mti/

bb.7. magyar kempingcikkek világsikere - a müncheni olimpiára készül a ogv

i bé/pá/ok cz 1972. május 16.

az országos gumiipari vállalat legnagyobb sikert felfújható kempingcikkeivel aratta a világpiacon. a tetszetős kivitelű gumimatracait az uszógumikat és a legújabb felfújható fotelokat már csaknem 40 országba szállítják. a megrendelők között van az egyesült Államok, Kanada, NSZK, Franciaország, de eljut az Olasz és a Szovjet tengerpartra is. minden évben új tipussal jelennek meg, s legutóbb a holland fogyasztói szövetség a náluk forgalmazott kempingcikkek között a magyaroknak ítélte a nagydíjat, az ogv termékeit találta legjobb minőségűnek. a sikereket követően az elismerést jelzi, hogy a müncheni olimpia alkalmából újabb megrendelést kaptak, s a nagyszabású sporteseményre már jellegzetes olimpiai mintázattal készítik felfújható kempingcikkeiket./mti/

--- 3 ---

Ma

bb.8. munkásbrázolás a képzőművészetben - pályázat a középma-
gyarországi képzőművészek részére

vid/ká/ok cz

1972. május 16.

a szolnok megyei tanács vb művelődésügyi osztálya pályáza-
tot hirdetett a képzőművészek közép-magyarországi területi szerve-
zetének tagjai részére „munkásbrázolás a képzőművészetben”, cím-
mel. a pályázat célja, hogy a képzőművészet eszközeivel megörökít-
sék az ipari és mezőgazdasági munkások életét, a nagyüzemi termelés
eredményeit. a területi szervezethez tartozó szolnok és bács me-
gyei művészek festményekkel, grafikai alkotásokkal, szobrászati mun-
kákkal vehetnek részt a pályázaton.

a pályaműveket 1972. szeptember 15-ig kell beküldeni a
szolnoki damjanich jános muzeumba. a beérkezett műveket mindhárom
kategóriában díjazták. az első díj kategóriánknét hét ezer, a má-
sodik öt ezer, a harmadik díj pedig három ezer forint. az eredmény-
hirdetésre novemberben kerül sor. /m-ti /

bb.9. magyar-bolgár barátsági hét vas megyében

vid/ká/ok cz

1972. május 16.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága és a bol-
gár kulturális központ dimitrov születésének 90. évfordulója
tiszteletére május 22-26 között magyar-bolgár barátsági hetet
rendez vas megyében. az ünnepségsorozat első napján leplezik le
dimitrov emléktábláját szombathelyen, a vérellátó alközpont
épületén. ezután ünnepi nagygyűlést rendeznek, majd a forradal-
mi muzeumban megnyitják a dimitrov emlékkiállítását, a béke film-
színházban pedig a bolgár film hetet.

a következő napokon a megye városaiban, községeiben
magyar-bolgár baráti találkozót, barátsági esteket rendeznek.
a barátsági hét bolgár vendégei találkoznak több középiskola ne-
velőivel, tanulóival, tsz-eket látogatnak. a tanácsi építőipari
vállalat és a körmenti vörös csillag tsz, egy-egy szocialista
brigádja felveszi dimitrov nevét. a szombathelyi gyöngyös áruház-
ban kiállítást és vásárt rendeznek bolgár ipari termékekből, kősze-
gen megnyitják a bolgár ikonok, a megyeszékhelyen pedig vladimir
goev bolgár festő kiállítása.

a barátsági hét május 26-án a szombathelyi bartók béla
zeneiskolában ünnepi hangversennyel zárul. /mti/

- 4 -

bb.10. mit ígér a televízió a jövő hétre?

1 nn/tr/ok hi -cz

1972. május 16.

május 23-án délután holló lászló festőművészt mutatják be
az „én nem csinállok egyebet, csak festek...”, című portréfilm-
ben. az idős művész debrecen környékén alkotja képeit - s önarcké-
pei sorát. nemcsak életműve egyes szakaszai tárulnak a néző elé,
hanem - pályakezdésének tanúként - a századforduló művészeti
világának érdekes filmdokumentumai is. este az ünnepi könyvhét al-
kalmából változatos irodalmi összeállítás szerepel műsoron. az
írók és művek között baranyi ferenc kalauzolja a nézőt. ezt
követi a „morbus hungaricus”, című dokumentumfilm, mely a magyar
betegségként számontartott tudóbaj elleni eredményes küzdelem-
ről szól. a műsort - egyikötletadója - mensáros lászló vezeti.

május 24-én délután három része svéd dokumentumfilm-sorozat
első darabját mutatják be, a „dél-amerikai indiánjai”, című
sorozat egy hajdan ragyogó civilizáció kismemizett örököseit áb-
rázolja, feltárva a tragikus helyzet okait. az est főműsora a „ki
mit tud?”, vetélkedő negyedik elődöntője, melyet a ganz-mávg
művelődési házból közvetítenek.

május 25-én délután stockholmból a svédország-magyar-
ország világ bajnoki labdarúgó selejtezőről jelentkezők a tévé
munkatársasai. este világjáró és világhírű fiatal zongoramű-
vészeink, ránci dezső és kocsi zoltán stúdióhangversenye tar-
totat maradandó élményt a komolyzene híveinek.

május 26-án a szocialista brigádvezetők országos ta-
nácskozásáról számolnak be. este a magyar televízió kubában
készült első dokumentumfilmét sugározzák. a film felfrissíti
elavenebbé teszi a kubáról szerzett ismereteket.

május 27-én „a színész”, címmel műsorra tűzik a román
televízió kovács györgyről a hazai és a határokon túli magyar
színházi élet jelentős alakjáról készített portréfilmjét. számos
dokumentum, versbetét, színdarab-részlet gazdagítja a programot. es-
te eduardo de filippo „filuména házassága”, című tragikomédi-
áját közvetítik felvételről a kaposvári csiky gergely színházból.
ezután mutatja be „csillagos ötös”, címmel antal imre és kárpáti
rudolf a hungaroton legszebb operafelvételeit. ujszerű kísérlet
lesz amelyhez jelentős művészek állottak rendelkezésre: ágay káro-
la, házy erzsébet, komlóssy erzsébet, melis györgy, simándy
józsef, szalma ferenc, valamint az operaház táncosai.

/folyt.köv/

- 5 -

NA

bb.10./mit igér....folyt/ok

május 28-án vasárnap délelőtt a nemzetközi gyermeknap jegyében színes gyermekműsorokból válogathatunk. ekkor indul a „gyerekek a nagyvilágban”, című sorozat, melynek első része a görög gyerekek életét vitte filmszalagra; a szokások „tévé-ovi”, adását a népszerű „hókus-pókusz”, műsora követi; este a „kicsoda-micsoda”, fejtörőjáték után gyarmathy livia filmje következik. az „ismeri a szandi-mandit?”, című film a helyüket kereső fiatalok kritikus szemléletével elemzi egy gyár - s tágabb értelmében jelen társadalmunk - problémáit.
/mti/

...-

bb.11. nyári hangversenyek a pest megyei tanács diszudvarán

i ro/tr/ok hi -cz

1972. május 16.

augusztusban muzsika csendül majd fel minden kedden, szerdán és csütörtökön a pest megyei tanács városház utcai árkádos diszudvarán. a magyar állami hangversenyzenekar három sorozathangversenyt ad, egyenként négy-négy előadással, mindhárom sorozat műsora azonos. mendelssohn hebridák-nyitányát és a-moll /skót/ szimfóniáját koródi andrás vezényli, hegedűversenyét ion voicu szólaltatja meg. vivaldi évszakok című kompozícióját és haydn b-dur szimfóniáját németh gyula vezényli, kovács dénes közreműködésével. lukács ervin mozart b-dur /linzi/ szimfóniáját és haydn nelson miséjét dirigálja: szabó rózsa, barlay zsuzsa, réti józsef és ütő endre éneklék a szólókat, közreműködik a budapesti kórus. vendégkarmester, az osztrák willly boskowsky vezényli mozart „kis éji zené,-jét és d-dur /haffner/ szimfóniáját, s ezen a koncerten johann strauss műve is elhangzanak. a koncertek este 8 órakor kezdődnek és rossz idő esetén a zeneakadémián lesznek./mti/

...-
- 6 -

NA

bb 2. tudósok a zöldségellátás javításáért - új fajták használati utasítással - a kertészeti kutató intézet főigazgatójának nyilatkozata

1 ob/ny zs -cz

1972. május 16.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa írja:

a zöldségellátás zökkenőit sok bosszúságot okoznak a házi-asszonyoknak. leggyakoribb panasz, hogy drága az áru, szűkös a választék, a mennyiség és a minőség egyaránt gyenge. a panaszok orvoslásához a mezőgazdasági tudományok műhelyeiben is keresik az eszközöket, lehetőségeket. dr. molnár béla, a kertészeti kutató intézet főigazgatója ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

- a jelenlegi helyzeten csak akkor tudunk lényegesen változtatni, ha biztosítjuk azokat az agrotechnikai feltételeket, amelyekkel megfelelő áron, elegendő mennyiségű zöldségféléket termeszthetünk, minél kevesebb munkaerő ráfordítással.

- általános jelenségként kell számolnunk azzal, hogy a fogyasztók igényesebbek lettek. a nagyobb költséggel termesztett árukat követelik: a paradicsomot, paprikát, uborkát, zöldbabot. ugyanakkor a káposztaféléknél nagyon erős a visszaesés. az értékes növényeket általában palántával szaporítjuk, amihez viszont nem rendelkezünk megfelelő mennyiséggel és nevelővel sem.

- ezek a körülmények késztették intézetünket arra, hogy korszerű nagyüzemi technológiát dolgozzunk ki, újabb jóminőségű és nagyhozamu fajtákat állítsunk elő, és megteremtjük a zöldségtermesztés nagyüzemi alapjait. ez olyan technológia, amely a kézi munkaerő felhasználását a minimumra csökkenti és teljesen a gépesítésre alapozza. jelentős újítást is bevezettünk: az új fajtát a hozzá való termesztéstechnikával adjuk át - szaktanácsadás keretében - a felhasználóknak.

- eddig három új paprikafajtát állítottunk elő. többek között sikerült kinemesítenünk egy paradicsom alakú, szeptemberben beérő fajtát, amely édes, husos, vörös színű. nagy előnye, hogy nemcsak frissen lehet fogyasztani. a paprikanemesítés terén elért eredményeink egyébként világviszonylatban is kiemelkedők: fajtáink jobbák, mint a világon általában elterjedt fajták, és a fogyasztói igényeket is bő választékkal tudjuk majd kielégíteni. ez már csak azért is jelentős, mert „paprikás”, „nép vagyunk”, a fogyasztás évi tíz kiló személyenként, s ezzel a világon az első helyen állunk.
/folyt köv/

-7-

NA

bb 2. / tudósok a zöldségellátás....folyt/ny

- nagyon intenzív vetésforgókísérleteket is végeztünk. kiderült, hogy a paprika legjobb előveteményei a területről viszonylag korán lekerülő és a paprikával nem azonos betegségekkel és kártevőkkel rendelkező növények: a gabonafélék, az őszi vagy tavaszi takarmánykeverékek, a borsó, a bab. azt is megállapítottuk, hogy a talaj tápanyagtartalmától és minőségétől függően, a kívánatos 150-200 mázsa hektáronkénti termés eléréséhez 100-200 mázsa szerves trágyát és 10-15 mázsa vegyes műtrágyát kell adagolni.

- több éven át folytatott kísérletekkel megállapítottuk a paprika sikeres szabadföldi és hajtatóscs termesztéséhez a legkedvezőbb szaporítási időpontokat, módokat és állománysűrűséget. öntözési kísérleteink eredményei is jelentősek: megállapítottuk, hogy a paprika öntözését csak 20 fokos napi átlaghőmérsékleten szabad elkezdni és akkor kell megismételni, ha a talaj szántóföldi vízkapacitása 70 százalék alá süllyedt.

- intézetünk számottevő eredményeket ért el a vetőmagellátás területén is. a paradicsom kivételével valamennyi zöldségfaj vetőmagját kitűnő minőségben állítjuk elő. ez azért fontos, mert a jóminőségű vetőmag önmagában 25-30 százalékkal növeli az átlagtermést.

- további fontos feladataink vannak a borsó-kutatás területén. bár eddig három új fajtát állítottunk elő, az igényeket a jelenlegi termesztési szinttel nem tudjuk kielégíteni. ehhez jobb zöld- és hántolási borsófajták előállítására szükséges. a legfontosabb azonban a gazdaságosság: ökonómiai számításokkal fogjuk elemezni a termesztés minden fázisát.

dr. molnár béla végezetül elmondotta, hogy a termesztéstechnikai kutatások a jövőben új, nagykoncentrációjú termesztés megvalósítását szolgálják. a gépi művelésre és gépi betakarításra alkalmas fajták nemesítése mellett folytatják a gépesítési kísérleteket, különösen a betakarítás vonatkozásában. ki kívánják dolgozni az új fajtákra, a teljes gépesítettségre és vegyszeres gyomirtásra alapozott étkezési paprikatermesztés legmegfelelőbb állománysűrűségi, tápanyagutánpótlási és öntözési módszereit is. /mti/

-.-
-8-

NA

bb 12. hazai gyártmányú cukorrépa betakarító gépsor

vid/ká bzs -cz

1972. május 16.

három gépegységből álló, nagyteljesítményű cukorrépa betakarító gépsort gyárt a mezőgép vállalat szekszárdon és bölcskei telepén. a tolna megyei vállalat tavaly kezdte meg a ck-6-os cukorrépakiszedő, valamint a cr-6 jelű cukorréparakodó-tisztító gép gyártását, s ezekből százat adott át a kereskedelemnek, illetve a mezőgazdasági üzemeknek. ezt a gépsort eddig külföldi gyártmányú cukorrépafejelő-géppel kellett kiegészíteni. az idén azonban már cukorrépafejelőgépeket is gyártanak. ebben az évben mindhárom gépből 150-150-et készítenek. a három egységből álló gépsor műszakonként nyolc hold cukorrépa termését takarítja be, a fejeléstől kezdve a kiszedésen át a rakodásig és a tisztításig. a gépek külön is működtethetők. /mti/

-.-

bb 13. intézkedési terv az államigazgatási munka, az ügyintézés és az ügyfélfogadás korszerűsítésére - ülést tartott a viii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t gy/fk zs bzs -cz

1972. május 16.

az állampolgárokat érintő ügyek gyorsabb, hatékonyabb intézése érdekében növelni kell a munka szakszerűségét, egyszerűsíteni kell az ügyintézést, korszerűbbé kell tenni az ügyvitelt és következetes harcot kell folytatni a bürokrácia ellen, - így fogalmazták meg az ügyintézési, ügyfélfogadási munka továbbfejlesztésére szóló feladatokat kedden a viii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén.

megállapították, hogy a tanácsnál az ügyirat-forgalom az utóbbi esztendőben fokozatosan emelkedett. ezen belül is mind több ügyben kell hatósági határozattal dönteni. feltétlenül pozitív eredmény - mondták -, hogy a 6 százalékos fővárosi átlaggal szemben tavaly a kerületben a meghozott határozatoknak csupán 2.8 százaléka ellen nyújtottak be fellebbezést.

a végrehajtó bizottság egyetértett azzal, hogy az új tevékenységi körökkel tovább kell fejleszteni a tanács jelenlegi tájékoztató irodájának munkáját. javasolták, hogy a felvilágosító munkán túl olyan feladatköröket alakítsanak ki, mint például a különféle beadványok „utjának”, irányítása, a gépjárműadó ügyek intézése, különféle személyi változások bejegyzése a személyi igazolványba vagy a talált tárgyak kiadása a tulajdonosnak. a tervek szerint a megnövekedett feladatokat 1973 elejétől egy négy fős ügyintéző gárda látja el.

/folyt. köv./
8.10/bzs

- 9 -

To 925

bb 13. /intézkedési terv ... 1. folyt./bzs

az ülésen egyetértettek azzal, hogy az államigazgatás korszerűsítése, a lakosság ügyeinek bürokrácia mentes intézése, a törvényesség biztosítása a tanácsai munkában alapvető feladat, amelynek betartását rendszeresen ellenőrizni kell. a cél az, hogy az államigazgatási munka szakszerűbbé tételét, a növekvő feladatok elvégzését a jövőben ne a létszám emelésével, hanem a dolgozók politikai és szakmai tudásának folyamatos növelésével biztosítsák.

a kerületi tanács szakigazgatási szervei az érvényben lévő jogszabályok alapján javaslatokat dolgoztak ki arra, miként lehetne kisebb módosításokkal elkerülni a fölösleges hatósági eljárásokat s ily módon egyszerűsíteni az ügyintézkést. a javaslatokat továbbítják a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága illetékes szakigazgatási szervéhez. /mt1/

-.-

bb 14. a kgst-országok ajánlatai népgazdasági programjaink segítésére - számítógépek, textilipari berendezések, könnyűszerkezetes anyagok a bnv-n

1 sl-sb-kf-bé/fk 1e bzs -cz | 1972. május 16.

a külföldi kiállítók, s mindenekelőtt a kgst-országok az idei bnv-n különösen nagy választékban állítják ki azokat a termékeket, amelyeket a magyar vállalatok a népgazdaság fejlesztési programjaihoz, illetve az iparágak legfontosabb fejlesztéseihöz jól felhasználhatnak.

a számítógépek igen sokféle változatát hozzák el a kiállítók budapestre, felajánlva a számítástechnikai program végrehajtásához, a kgst-országok számítástechnikai kooperációjának kiépítéséhez.

az ndk pavilonjában a robotron 21 típusu elektronikus adatfeldolgozó berendezéskomplexum foglalja el a fő helyet, e berendezést a kgst egységes számítástechnikai rendszerének megvalósítására fejlesztették ki. korszerű eszköze a tervezési, a vezetési és az elszámolási munkafolyamatok automatizálásának. ugyanakkor összekapcsolható az egységes kgst-program alapján más tagországokban gyártott számítógépekkel, s ennek megfelelően táv-átviteli egységgel is rendelkezik. bemutatják azt a kis komputert is, amely másodpercenként 1900-2400 számítási művelet elvégzésére alkalmas, így jól használhatják a vállalatok, s egyúttal fontos egysége az iparági vagy országos számítástechnikai központnak.

/folyt. köv./
8.15/bzs

Tó g^hI

- 10 -

bb 14. /a kgst-országok ... 1. folyt./bzs

a szovjetunió az iszkra típusu számítógépeket ajánlja hazánk és más országok számára is a számítástechnikai program végrehajtásához, ugyanakkor egész sor más berendezést, terméket is kiállít, amelyek szintén igen fontosak népgazdasági terveink teljesítéséhez. tájékoztatást ad különféle nyersanyagok és energia-hordozók szállításáról, a többi között a barátság 11. olajvezeték, a földgázvezeték, s a szocialista országok közös villamosenergia rendszerének építéséről. bemutatja azt is, hogy milyen gépeket tud szállítani magyarországnak a textilipar rekonstrukciójához. a hosszulejáratu megállapodás alapján 1971 és 1975 között 644 korszerű szövőgépet vásárol Magyarország a szovjetuniótól, s cserébe 14 ezer szövőgép-alkatrészt exportálnak a szovjetunióba magyar vállalatok.

a textilipar rekonstrukciójához szükséges gépek beszerzéséhez nyújt hasznos tájékoztatást a csehszlovák pavilon is. világvizonylatban is jelentős csehszlovák technológiai szabadalom alapján működő gépet is kiállítanak, amely szövés nélkül állít elő textiliákat. az ilyen jellegű, de régebbi típusu gépek sikerrel vizsgáztak a lőrinci vattagyárban /23 működik/. bemutatnak két zsinórkészítő gépet is, amelyek szalagok előállítására is alkalmasak.

másik fontos programunkhoz, a nyomdaipar rekonstrukciójához vásárolhatja meg az illetékes vállalat a dominant 712-es típusu ofszet nyomdagépet, amelynek teljesítménye kis terjedelme ellenére is igen jelentős. e gépet is kiállítják a csehszlovák pavilonban.

a lengyel kiállítók termelési kooperációval szeretnének bekapcsolódni a magyar könnyűszerkezetes programba, s ehhez különféle műszaki-technológiai berendezéseket állítanak ki. a lengyel ipar részt vállal a magyar járműprogramból is. a csepel autógyár részére szivattyukat készítenek, s mérlegelik az együttműködés lehetőségét egy lengyel kis autótípus közös előállításában. a kocsikhoz a tervek szerint, a magyar ipar alkatrészeket, szerelvényeket szállítana.

a román kiállítók figyelembe veszik, hogy a negyedik ötéves tervben hazánk legdinamikusabban fejlődő ágazata a vegyipar. ennek megfelelően bemutatnak olyan vegyipari termékeket, amelyek hazánkban nyugati importot pótolhatnak, például karbidot, polistirolt, fenolt, acetont és marónátront. elhoztak budapestre többfajta műszálat, pvc-t és szintetikus kaucsukot is.

/folyt. köv./
8.22/bzs

Tó g^hI

- 11 -

bb 14. /a kgst-országok ... 2. folyt./bzs

a népgazdaság valamennyi ágában előtérbe került az anyagmozgatás gépesítése, s ehhez a bolgár vállalatok sokfajta berendezést kínálnak eladásra. kiállítják az üzemben belüli anyagmozgatás meggyorsításában jól bevált villamos és motoros targoncacsalád legújabb tagjait, a két- és három tonna teherbírású önrútos targoncák mintapéldányait. Bulgária a kgst szakosítás alapján a termékcsaládból gyors ütemben növeli termelését, s 1975-ben már 52 ezer korszerű targoncát szállít partnereinek. a kiállításon egyébként bemutatják az üzemi emelőgépek széles választékát is, ezeknek egy része már az automatizált gépsorokba is beépíthető. /mt1/

..-

bb 15. füst és korommentes városok - földgáz száz dél-alföldi nagyüzemben

vid/ká bzs -cz

1972. május 16.

az öt évvel ezelőtt szegeden alakult délalföldi gázgyártó és szolgáltató vállalat sokat tett a három alföldi megye: bács, békés és csongrád városainak, üzemének, háztartásainak földgázellátásáért, az országos gázprogram helyi feladatainak végrehajtásáért. eddig csaknem 20 várost és nagyközséget kapcsoltak be a földgázellátásba, mindenképp szegedet. ehhez a vállalat összesen 400 kilométer csővezetékot használt fel, amelyen naponta már egymillió köbméter földgázt juttatnak a háztartásoknak, üzemeknek. ez azt jelenti, hogy - bár a helyi gázprogram még megközelítőleg sem valósult meg - máris körülbelül annyi földgázt használnak fel a délalföldön, ami évente mintegy 70.000 vagon - átlag 4.000 kalóriaértékű - szén odaszállítását teszi feleslegessé.

a legnagyobb gázmennyiséget a terület nagyüzemei használják fel. ezeknek - az egyenként évente több mint egymillió köbméter gázt felhasználó - üzemeknek a száma már elérte a százat. a legtöbb nagyfogyasztó szegeden működik. a paprika-feldolgozó, az erdőmű, az emergé gumigyár, a kenderfonógyár stb. a terület nagyfogyasztói közé sorolható a hódmezővásárhelyi porcelánkombinát, a kecskeméti konzervgyár, a békéscsabai téglagyár, a mezőhegyesi cukorgyár és sok mezőgazdasági nagyüzem is. földgázzal fűtik már a nagy sertéstenyésztő telepeket, a terményszárító üzemeket, a zöldségfeldolgozó házakat.

/folyt. köv./
8.35/bzs

To 94E

- 12 -

bb 15. /füst és s ... 1. folyt./bzs

a háztartások földgázfelhasználására jellemző, hogy az eddig bekapcsolt tüzhelyek, fűtőberendezések, fűrdőszo-
bai vízmelegítők és más háztartási gázkészülékek száma meghaladja a százat. a területen élő lakosság életkörülményeinek javulása szempontjából nem közömbös az sem, hogy egyre kevesebb üzem és lakóház kéménye ontja a fűtőt, kormot. pontosabban: 70.000 vagon szén égéstermékétől mentesül az alföldi települések levegője. /mt1/

..-

bb 16. korszerű legelőhasznosítás - olcsóbb tej

vid/ká bzs -cz

1972. május 16.

a tejtermelés fellendítésére kísérleti legelőhasznosítást kezdtek a fejér megyei sinatlepi állami gazdaságban. ennek lényege, hogy egy tehén egész évi takarmányszükségletét egy hold öntözött, műtrágyázott legelőről biztosítják. az új módszert a gödöllői agrártudományi egyetem dr. Baskay Tóth Bertalan professzor vezette kutatócsoportja dolgozta ki és azt a sinatlepi állami gazdaságban próbálják ki először. a csoport rendszeresen vizsgálja a legelő minőségét, a silózott szenázs hasznosulását és tehenenként határozza meg az ásványi anyagok, a kiegészítő abrak arányát.

az új, monodiétás takarmányozástól az önköltség csökkentését várják a gazdaságban. az előzetes számítások szerint az átlagos évi tejhozam 3500 liter fölé emelkedik, ugyanakkor egy liter tej önköltsége egy forinttal csökken. /mt1/

..-

bb 17. a párás időben szünet nélkül dolgoznak a növényvédelmi brigádok

i jf/fk ie bzs -cz

1972. május 16.

az idén május közepén két-három héttel „előbbre tart”, az időjárás, ami a szakemberek számára kisebb gondot okoz: összetorlódtak a növényvédelmi munkák. az esős, párás idő nagymértékben kedvez a növényi élősködők és betegségek elterjedésének, ki-
fejlődésének, emiatt csaknem 10 ezer növényvédelmi géppel nagy-
szabású védekezési „hadjáratot”, indítottak a mezőgazdasági nagy-
üzemekben. a gabonafélék vegyszeres növényvédelmének ideje már lejárt, annál több munka van ezekben a napokban a gyümölcsösökben. ezt az is jelzi, hogy az elmúlt évinél 15-20 százalékkal több vegyi anyagot rendeltek a termelők.

/folyt. köv./
8.40/bzs

To 95E

- 13 -

bb 17. /a páras időben ... 1. folyt./bzs

a mém szakemberei szerint májusban különösen az ország melegebb pontjain alakult ki eléggé nehéz helyzet a gyümölcsösökben, elsősorban a szilvamolyok rajzása miatt. a kártevők „megjelenése”, a várnál erősebb volt, különösen azért, mert a nagyüzemi gyümölcsösök közé ékelődött kisebb háztáji területeken nem fordítottak gondot a permetezésre, és ezért a várnál nagyobb fertőzés alakult ki. csak a nagyhatású növényvédőszernek, a ditrifonnak, a wofatoxnak és az ekatoxnak köszönhető, hogy a május közepi nagyobb kirajzás egyelőre nem okozott nagyobb károkat. megkezdődött az almamoly rajzása is.

a nagyüzemi cukorrépa táblákon szintén egész sor élőködő irtására indították meg a növényvédő gépeket és így remény van arra, hogy az évszakhoz képest különösen „jónövésű”, cukorrépa károsodását sikerül majd megakadályozni.

május közepéig több mint 1.3 millió hektáron szórtak ki növényvédőszeret a mezőgazdasági nagyüzemekben. /mti/

bb 18. ajtai miklós moszkvába utazott

um cz

1972. május 16.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, kedden moszkvába utazott a kgst tudományos-műszaki együttműködési bizottsággal 11. ülésére. /mti/

Tó 10³⁵

- 14 -

bb 19. növekvő zöldség-gyümölcs szállítmányok a fővárosnak

i ol/mm um cz

1972. május 16.

az elmúlt napok szállítmányaival egybevetve kedre jelentősen megnövekedett a zöldség-gyümölcs felhozatal. egyebek között például 83 mázsa ujbungonya /kilogrammonként 14 forint az ára/, 74 mázsa zöldborsó /20,80 forint/, 178 mázsa kelkáposzta /6,40 forint/, 146 mázsa uborka /18 forint/, 68 mázsa paradicsom /68 forint/, 66 mázsa paraj /5 forint/, 42 mázsa sóska /6,60 forint/, 38 ezer csomó karalábé /10 forint/, 290 ezer fej saláta /1,30 forint/, 97 ezer csomó retek /2 forint/ és 130 ezer darab zöldpaprika /darabja: 2 forint 40 fillér/ érkezett a nagyvásártelre a budapesti zöldért boltlánc részére. a paradicsom és az uborka egyrésze román importáru. küldtek a termelők egy kevés spárgát, melegágyi fejeskáposztát és karfiolt is. a gyümölcsválasztékot 48 mázsa cseresznye /20 forint/ és 11 mázsa eper /76 forint/ bővít. /mti/

..-

bb 20. reklám-pszichológiai ankét a technika házában

t bé/mm bzs -cz

1972. május 16.

reklám-pszichológiai ankétot rendezett kedden a technika házában a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége a szervezési és vezetési tudományos társasággal közösen. a reklám-pszichológusok országos eszmecserejére második alkalommal került sor, kicserélik tapasztalataikat, és megbeszélnek a további tennivalókat is. a tervek szerint jövőre már nemzetközi jellegű ankétot hívnak össze. a megnyitó előadást dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes tartotta. hangoztatta többek között, hogy az új gazdasági mechanizmus megváltoztatta piaci mechanizmusunkat, s annak szerves része lett ma már a reklám, az áru értékesítésének elengedhetetlen feltétele. vázolta a legfontosabb kritériumokat, - mint mondotta - a reklám legyen figyelemkeltő, megragadó és főként legyen igaz, teljes egészében megfeleljen a reklámozott áru minőségének, mennyiségének és egyéb tulajdonságainak. a reklám-pszichológia elsődleges szerepe, hogy megfelelően csoportosítsa a gondolati mondanivalókat, s a céloknak legmegfelelőbb adatokat keresse ki. a korszerű reklámhoz emberismeretre van szükség, s ezért fel kell használni a pszichológia és szociológia tudományának eredményeit is. ismerd meg a fogyasztót - ez a reklám-pszichológusok jelmondata - megvalósításához még több pszichológiai információra van szükség.

a továbbiakban emberi indítékok - pszichológia - reklám címmel dr. kardos lajos egyetemi tanár, a magyar pszichológiai társaság elnöke tartott előadást, majd a reklám-pszichológia értékesítésben elfoglalt helyéről zala ferenc, a belkereskedelmi kutató intézet igazgatója beszélt. az előadásokat 13 korreferátum követte. /mti/

..-

10.07/bzs

- 15 -

Tó 10³⁵

bb 21. megverte a pincért - egy évi és négy hónapi fegyházra ítélték

1972. május 16.

vid/ká bzs -cz

szarka béla orosz lányi lakos már többször állt a bíróság előtt garázdaság büntetése miatt. a 25 éves szállítómunkás alighogy letöltötte legutóbbi szabadságvesztését, ismét botrányosan viselkedett. az orosz lányi „aranycsille” étteremben szórakozott és amikor erősen ittas állapotba került a poharakat és a sörösuvegeket. szedlák pál pincér figyelmeztette szarkát és felszólította, hogy hagyja el az éttermet. ekkor szarka rátámadt a pincérre, és ökölcsapásokkal a földre terítette.

az esztergomi megyei bíróság - jóváhagyva az elsőfokú ítéletet - szarka bélát visszaesőként elkövetett garázdaság miatt jogerősen egyévi és négy hónapi, fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte. kötelezték kényszerelvonó kezelésre, a közügyek gyakorlásától pedig három évre eltiltották. /mti/

bb 22. kisz-védnökség az észak-nógrádi regionális vízmű második ütemének kivitelezése felett

1972. május 16.

vid/ká bzs -cz

salgótarján ipari üzemének gyarapodásával, a város rekonstrukciójával, újabb és újabb lakótelepek építésével, ezzel együtt a város lakosságának növekedésével várható, hogy salgótarjánban a nyolcvanas években naponta mintegy tizenkilenc-huszezer köbméter ivóvízre lesz szüksége. a város vízellátását biztosító észak-nógrádi regionális vízmű, valamint a mátraszélen működő mélyfurású kutak együttes kapacitása nyolc-kilencezer köbméter víz, s ez a mennyiség már ma sem elegendő. ezért 1972-től kezdve esztendőről-esztendőre szükségintézkedésekre lesz szükség, nehogy az ivóvíz-szolgáltatásban nagyobb fennakadás keletkezzék.

ez a helyzet indokolja, hogy megépítsék az ipolyra alapozott regionális vízmű második ütemét. az országos vízügyi hivatal csaknem négyszázmillió forintos beruházásából a többi között növelik a litkei vízkivételi mű, a mihálygergei víztisztítótelep, a karancsaljai vízátemelő üzem kapacitását; új, nagykeresztmetszetű gerincvezeték fektetnek le, új víztároló medencéket létesítenek.

/folyt. köv./
11.15/bzs

TóM²⁵

- 16 -

bb 22. /kisz-védnökség ... 1. folyt./bzs

az építkezés legnagyobb vállalkozása egy hárommillió kétszázötvenezer köbméter befogadóképességű víztározó kialakítása a komra-völgyben, völgyzáró gátakkal. a kivitelezés előkészítő munkálatait már tavaly megkezdték. a gátak építését a vízügyi építő vállalat 1975-re befejezi, s még abban az évben megkezdik a tározó feltöltését, a beruházást - amelynek a vízügyi építő vállalat mellett a közmű- és mélyépítő vállalat a másik fővállalkozója - terv szerint 1978-ra fejezik be.

az építkezés jellege, méretei és rendkívüli fontossága arra indította a kisz nógrád megyei bizottságát, hogy a beruházást finanszírozó, tervező, kivitelező és üzemeltető vállalatoknál kisz-védnökséget kezdeményezzen a tervezés, előkészítés és kivitelezés, illetve üzembe helyezés meggyorsítása érdekében. kedden, mihálygergén, az észak-nógrádi regionális vízmű központi telepén az érdekelt intézmények, a vállalatok, valamint a kisz nógrád megyei bizottságának képviselőiből védnökségi operatív bizottság alakult, amely jóváhagyta a beruházásban résztvevő, vagy abban érdekelt vállalatok, szervezet, intézmények munkáját összehangoló együttműködési szocialista szerződés tervezetét. a védnökségi szerződés szerint a kisz a többi között nyári építőtáborhoz létre, megszervezi a fiatalok közhasznú, társadalmi munkáját. a zavartalan építkezés érdekében - szükség esetén - segítségül hívja a területileg illetékes kisz-bizottságokat. az országos vízügyi hivatal - mint a beruházás finanszírozója - tekintettel a vízműépítés sürgősségére, időről-időre megvizsgálja azokat a lehetőségeket, amelyekkel a kivitelezés, üzembe helyezés előbbre hozható. a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság segítséget nyújt az ipoly vízminőségét, vízvédelmét célzó nemzetközi tárgyalásokhoz. a nógrád megyei tanács a különböző területi felhasználási, út-híd- és egyéb engedélyezési, kisajátítási ügyeket soron kívül intézi. /mti/

--

bb 24. a budapesti közlekedési vállalat

fk bzs -cz

1972. május 16.

értesíti az utazóközönséget, hogy május hó 17-ről 18-ra virradó éjjel 22 órától 4 óráig a viii. kerület józsef-körut - baross utca kereszteződésében vágánycsere és a nagyköruton a desseffy utca - csepregi ut között felsővezetékcsere munkálatokat végez. a munkálatok ideje alatt a nagyköruton közlekedő villamosok helyett tompa utca és marx tér között a 74-es járatu trolibuszok teljes vonalán - villamosviteldíjjal - autóbusszokkal biztosítja az utazóközönség elszállítását. /mti/

11.22/bzs

- 17 -

TóM²⁵

bb 23. a szövetkezeti műszer-és gépipar az idei bnv-n

t ol/fk um cz

1972. május 16.

a budapesti műszer-és gépipari ^{szövetkezeteknek} szövetség 25 tagszövetke-
zete, a pest megyei szövetség részéről pedig 8 szövetkezet állítja
ki termékeit az idei bnv-n. a műszergyártó szövetkezetek a kgm
műszeripari pavilonjában, a gépipari szövetkezetek a xi-es
pavilon mellett kaptak kiállítási területet. a budapesti szövetség
Lövölde téri bemutató termében, kedden tartott sajtótájékoztató
tán elmondották, hogy egyebek között érdekesnek ígérkezik a hi-
radástechnika szövetkezet bemutatója, amely színes és fekete-fe-
hér tv-műszereivel, az ipari televízió továbbfejlesztett készü-
lékeivel, valamint a secam és pal-rendszerű színes tv-műszereivel
ismerteti meg a vásár közönségét. a radelkisz szövetkezet leg-
újabb elektro-és biokémiai műszer családját mutatja be a bnv-n.
várhatóan a kiállítás egyik slágere - főként a szakemberek köré-
ben - a telmes szövetkezet új zajszintszámlálója lesz, amely már
lipcsében aranyérmet kapott. a fémfeldolgozó szövetkezet zippel
rendszerű, továbbfejlesztett adattároló berendezése szintén első-
sorban a szakmai körökben arat majd feltehetően sikert.

a 8 pest megyei gép-és műszeripari szövetkezet közül a
dabasi elektromos ksz hegesztő transzformátort, a dunakanyar
vegyes ktsz áramváltókat, hűtőtranszformátorokat, az érdi vas-
ipari ktsz kovácsoltvas termékeket, a gyáli vas-és vegyes ksz
vívőfegyvereket és fejtárcákat, a törökbálinti orvosi műszer-és
vasipari ksz pedig állatgyógyászati műszereket mutat be.

új termék lesz a bnv-n az elektromos riasztóberendezés,
a cserépkályha-olajégő és az elektronikus vezérlésű ponthegesztő-
gép is. /mti/

--

- 18 -

bb 26. mozgó vasuti kiállítás az alkoholizmus elleni küzdelem
szolgálatában

t kf/mm um cz

1972. május 16.

a vasutasok szakszervezete és a MÁV vezérigazgatóság kö-
zös „az ember és az alkoholizmus,, című kiállítását kedden nyi-
totta meg a nyugati pályaudvaron Harmati Sándor MÁV vezérigazga-
tóhelyettes.

a két vasuti kocsiban berendezett kiállítás az alkoholiz-
mus elleni küzdelem jegyében az alkoholizmusból eredő veszélye-
ket, az egészséget károsító hatását, az alkoholizmus és a beteg-
ségek, az alkohol és a balesetek összefüggéseit mutatja be.

a mozgó kiállítást - amely a nyugati pályaudvaron május
29-ig tekinthető meg - az idén bemutatják a többi fővárosi pályau-
dvaron és a MÁV budapesti igazgatóságának területén a nagyobb
vasutállomásokon. /mti/

--

bb 29. egres-szüret a hajduságban

vid/um ká cz

1972. május 16.

a hajdu-bihar megyei szövetkezeti közös vállalat telepe-
in, alkalmi átvételyeinek megkezdtek az egres felvásárlását. eb-
ben az esztendőben minden eddiginél nagyobb mennyiségre, össze-
sen kétszáz vagon termés átvételére számítanak. ennek nagyobb
részét a szerződéssel kötötték le a termelők. a hajduságnak a
nyírséggel határos, homoki talajain az elmúlt esztendőben több
száz holdon telepítettek egrest, különösen a kiskertekben. a
szövetkezeti közös vállalat a hazai piac és hűtőházak igényei-
nek kielégítése mellett nagy mennyiségű egrest küld exportra.
/mti/

--

11.37/um

Tó 12°

- 19 -

bb 27. teleszkóp-oszlopos toronydaru a bnv-n - 600 lakásos panelüzemek a vdk-nak - sajtótájékoztató az építőgépgyártó vállalatnál

t sb/tm um ie cz

1972. május 16.

az építőipari gépek legnagyobb hazai szállítójának központjában, az építőgépgyártó vállalatnál kedden Jablonkai István vezérigazgató sajtótájékoztatót számolt be az idei bnv-n felvonultatott korszerű vállalati termékekről. felállították már a vállalat, s egyúttal a bnv egyik leglátványosabb kiállítási tárgyát, a teleszkóp-oszlopos toronydarut, amelynek gémmj 41 méter magasba emeli a terhet. épülethez rögzített vagy liftaknába beépített változata 140 méter magasságba, fuvarozhatja, az épületszerkezeteket, anyagokat.

a vállalat az előző évi bnv-k eredményei közé sorolja azokat a tárgyalásokat, amelyek alapján nemzetközi termelési kooperációkat alakított ki. az nszk-beli elba céggel létrejött együttműködés alapján most mutatják be a nagy teljesítményű, automatikus betongyártó, amely 14 beprogramozott recept szerint gyártja a betont, másik termelési kooperáció alapján mutatják be most az épgép-schwing betonpumpát, amely függőlegesen 80 méter magasságig, vízszintesen pedig 400 méter távolságig csővezetékkel szállítja a betont. valószínűleg éppen a bnv idején kerülhet sor az nszk-beli losenhausen céggel folytatott kooperációs megbeszélések megállapodásának aláírására, amely szerint összehangoltan gyárt nagy teljesítményű vibrátorokat a két vállalat.

az épgép fővállalkozási osztálya az utóbbi egy évben több mint százmillió forint értékű megrendelést kapott, s felkészült a könnyűszerkezetes építési programra is. így évente mintegy 25 000 - 30 000 négyzetméternyi alapterületű könnyűszerkezetes épületet állít fel. ez a fővállalkozói részleg a lakótervvel közösen a vietnami demokratikus köztársaságnak három panelüzemet szállít, amelyben évente 600-600 lakás felépítéséhez szükséges panelt és egyéb épületszerkezetet gyárthatnak. /mti/

-. -

- 20 -

11.42/um

To 12²⁰

bb 28. új lakásokhoz - új üzletek

vid/um ká cz

1972. május 16.

a lakosság áruellátásáról, valamint a negyedik ötéves terv üzlethálózat fejlesztési elképzeléseiről tárgyalt keddi ülésén a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága. az elfogadott program szerint debrecenben az új lakónegyedekben, lakásépítéshez kapcsolódó beruházásként 8.600 négyzetméteren létesítenek különböző üzleteket. ezenkívül a vállalatok és a szövetkezetek mintegy tízezer négyzetméter alapterületű bolti hálózatot építenek ki. a központi piacot a városi tanács valamint a vállalatok, szövetkezetek, összefogásával építik meg. /mti/

-. -

bb 30. hazaérkezett rómból

fk um cz

1972. május 16.

a fao európai mezőgazdasági bizottságának ülésén részt vett magyar küldöttség. a küldöttség vezetőjét dr. karcsai károlyt a fao magyar nemzeti bizottságának főtitkárát az ülésen újabb két éves időtartamra ismét a végrehajtó bizottság tagjává választották. /mti/

-. -

bb 31. 14 méter magas vitorláshajó a színpadon - készülnek a szegedi szabadtéri játékok díszletei

vid/um kz cz

1972. május 16.

július 21-től augusztus 20-ig hat bemutatót, 16 előadást tartanak az idén a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán. a produkciók művészeti sikeréhez hozzájáruló díszletek elkészítése minden évben hónapokig tartó nagy munkát jelent. mintegy 200 szakmunkás működik közre, hogy formába öntse, megteremtse azokat a kulisszákat, amelyeket a tervezőművészek az egyes előadásokhoz megálmodtak. a makettek, tervrajzok alapján többemelet nagyságu elemeket, stilizált épületeket kell fából, vasból, vászonból összeállítani, hogy azok a rendezők elképzelése szerint látványosan, vagy szerényen, de mégis szolgálják az előadások mondanivalójának jobb megértését. /folyt.köv./

- 21 -

12.08/um

To 12²²

bb 31. /14 méter magasfolyt./um

a nagy munkához kedden elsőknek a dóm téri asztalosműhelyben kezdtek hozzá. a munkások a nyitódarab - a hunyadi lászló - diszletelemeit formázzák.

vastagh attila a játékok szcenikai vezetője elmondotta, hogy az ideai produkcióhoz a korábbi éveknél nem több, de összeségében igényesebb diszleteket kell készíteniük. a tervezők a színpadkép kialakításában felhasználják a háttér adó templomot a hunyadiiban, az otellóban és a rómeo és juliában. a folklór műsoroknál tudomásul veszik az egyházi építmény jelenlétét. egyedül a cigánybáró előadásához készül olyan diszlet, amely a dóm takarására törekszik. strauss daljátékához egyébként varga mátyás diszletei színes látványos környezetet szolgáltatnak. szinte valamennyi tervező művész egy alapdiszletből indul ki. fülöp zoltán a hunyadihoz egy olyan vázbelső t tervezett, ahol a megjelenített bátyák, kapuk, egyaránt emlékeztetnek az egykori nándorfehérvárra, budára, vagy temesvárra. az esküjelenet-hez 12 méternyi magas oltárkép a fogadalmi templom előterébe kerül.

a bolognai opera előadásában színrekerülő otellóhoz koki fregni egy kikötőváros terét képzelte el. a zöld, szürke, ezüst, arany színezésű kulisszák között az egyik oldalán egy 14 méter magas vitorláshajó is helyet kap. karcsu oszlopok, szárnyas oroslánok olaszos hangulatot teremtenek.

a rómeo és julia színpadképét vámos lászló és székely lászló közösen tervezte. két palota adja az alapdiszletet. e két építmény két darab 9 méteres átmérőjű forgószínpadra kerül. a forgókra négy-négy oldalú elemeket helyeznek. így a sokjelenetű darabban gyorsan, szinte egy percen belül lehet új helyszínt varázsolni a nézők elé.

a szakszervezeti együttesek szegedi nemzetközi népi táncfesztiváljának gálaestjén egy lakodalmas parasztház udvara kerül a színre. a lengyel állami népi tánc együttes műsorain paraván-sor ad keretet a műsorszámokhoz. az utóbbi két műsor diszleteit székely lászló tervezte.

a folklór műsorokban a színes ruhák forgatagát, valamennyi darabban pedig a világítás sokrétű variálását is felhasználják a látványosság fokozására, maradandó élmény megteremtésére. /mt1/

- 22 -

12.12/um

To 12³⁵

bb 25. 40 uj felvevőhely a vas megyei szolgáltató hálózatban

vid/um kz cz

1972. május 16.

az aprófalvas vas megyében az átlagosnál is nagyobb gond a szolgáltatási igények kielégítése ezért nagy haldás, hogy most 40 felvevőhellyel bővült a hálózat, s ezek eddig fehér foltként számotartott területeket kapcsoltak be a szolgáltatásokba. elsősorban a lakáskarbantartási és elektroakusztikai tevékenység bővült. az évek óta esedékes szolgáltatási szintnövekedés főként a tanácsai vállalatoknak köszönhető, amelyek egy év alatt 20-25 százalékkal fokozták ilyen munkájukat. kedvezően hatott az is, hogy a nyugdíj mellett iparjogositvánnyal rendelkezők száma 445-el nőtt, s háromnegyed részük a megye kevésbé iparosított területein működik. összeségében az ipari, építőipari és személyi szolgáltatások mértéke 4.6 százalékkal nőtt egy év alatt a megyében. a legnagyobb volumen emelkedés a gépkocsijavításban, a textiltisztításban, az elektroakusztika-háztartási gép javításban és a lakáskarbantartásban tapasztalható.

mindezek ellenére a kisebb településeken még akad ten-nivaló. az egy lakosra jutó szolgáltatások értéke alig éri el az országos vidéki átlagot. a megyei tanács ipari osztályának felmérése szerint a szolgáltatási árak viszont emelkedtek négy minisztériumi, 8 tanácsai helyiipari, 5 kereskedelmi vállalatnál, 37 kisipari szövetkezetnél és több magánkisiparosnál szerzett tapasztalat alapján például a szabad árformába tartozó méreteres ruházati cikkeknel 15-20 százalékkal drágultak a fazonárak. a maximált áras kiemelt tevékenységeknél az anyag- és alkatrész árváltozások miatt kell többet fizetni.

a „szolgáltató-prognózis” szerint további javulás várható az ellátásban. csaknem 20 millió forint szolgáltatásfejlesztési alapot osztanak fel az idén. a vállalatok saját anyagi erejével megtoldva ez 93 millió forint értékű új szolgáltatástőegység létesítését teszi lehetővé. /mt1/

..

- 23 -

12.20/um

To 12³⁵

bb 32. korszerűsödött a táplálkozás zala megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/un kz cz

1972. május 16.

csökkent az alapvető élelmiszerek forgalma zala megyében, állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a csökkenéssel viszont előtérbe került a korszerű táplálkozást szolgáló fehérjédús és értékesebb élelmiszerek iránti kereslet. ezt a jelenséget elsősorban a megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat fogyasztást irányító munkájának tulajdonították. a 157 üzlettel, áruházzal, pavilonnal rendelkező vállalat olyan hűtőgép, illetve hűtőtér kapacitást alakított ki, amivel biztosítani tudja a lakosság kulturált kiszolgálását. a zala megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat munkájának elismerése mellett azonban el is marasztalta a végrehajtó bizottság. a lezajlott ellenőrzések szerint kevés a fogyasztók vásárlási szokásait irányító árubemutató, az élelmiszer üzleteken és abc áruházakban hiányzik a színvonalas árukinálat, ezen kívül az abc áruházakban felhalmozott textília az élelmiszerektől von el bemutató és elárusító helyet. a zala megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat fő működési területe zalaegerszeg és nagykanizsa, valamint az olajvidékek. az utóbbi években jelentős hálózatfejlesztést valósítottak meg. a városok peremkerületeinek ellátása azonban még mindig megoldatlan. az ott lakók nagy távolságról, a városközpontokból szerzik be élelmiszerszükségletüket. /mt1/

--

bb 33. büntetőjogászok nemzetközi tanácskozása szegeden

vid/um kz cz

1972. május 16.

az mta állam-és jogtudományi intézete, valamint a józsef attila tudományegyetem állam-és jogtudományi kara rendezésében kedden háromnapos nemzetközi büntetőjogi konferencia kezdődött a szegedi tiszai szálló tükörtermében. a tanácskozáson a büntetésrendszer továbbfejlesztésének elméleti kérdéseit vitatják meg a szovjetunió-beli, bulgáriai, csehszlovákiai, lengyelországi, romániai, jugoszláviai és a magyar jogászok. szó lesz arról, hogy a bűncselekmények megelőzésére irányuló törekvések mellett a nevelés eszközeit hogyan tehetik hatékonyabbá a büntetőjogászok. /folyt. köv./

- 24 -

12.25/um

To 12.25

bb 35. /mozgóposta ... 1. folyt./bzs

a posta tanyai járata mindig azonos időben érkezik egy-egy állomáshoz, ahol husz-harminc percet időzik. a tanyai lakosok ez idő alatt átvehetik - előzetes értesítés után - csomag, vagy pénzküldeményeiket, ugyanakkor értékcsikket, ajánlott küldemények egyidejű feladását is helyben elintézhetik. a postának ez a törekvése, a kézbesítés gyorsításának új módja, hamar népszerűvé vált a külterületi lakosság körében. a pontos és gyors kézbesítés előnyeit látva, már számos olyan tanyai lakos rendelt újságot, akik eddig a kézbesítés rendszertelensége és nehézsége miatt nem olvasott napilapot. a tervek szerint a kézbesítés új módszerét a negyedik öt éves tervben az egész megyére kiterjesztik. /mt1/

--

bb 36. vályi péter tájékoztatója

bzs -cz

1972. május 16.

vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese kedden a parlament vadász-teremben tájékoztatót tartott a szocialista gazdasági integráció komplex programjának megvalósításával és a kétoldalu gazdasági együttműködéssel kapcsolatos időszaki kérdésekről. a tájékoztatót a minisztériumok, a főhatóságok vezetői és a sajtó képviselői vettek részt. /mt1/

--

bb 37. időjárásjelentés

bzs -cz

1972. május 16.

a meteorológiai intézet jelenti május 16-án kedden, 12.30 órakor:

változékony, enyhe idő

európa legnagyobb részén továbbra is változékony az időjárás. a földközi-tenger medencéjéből a kárpátok térsége felé enyhe, szubtrópusi eredetű levegő áramlik.

ezzel egyidőben keleti, északkeleti irányból hűvösebb levegő érkezik közép-európa felé. a két levegőfajta keveredése továbbra is egy erős időjárási frontot képez. ennek következtében az alpok és a kárpátok térségében sok helyen esik az eső, helyenként zivatar alakul ki. május 15-én európa nagy részén még 5-9 fokkal alacsonyabb volt a hőmérséklet csúcspontja, mint a legutóbbi 10 év átlaga. a szubtrópusi eredetű meleg levegő beáramlásának következtében a kárpát-medencében továbbra is enyhe, változékony marad az idő. /folyt. köv./

12.50/bzs

- 27 -

To 13.20

bb 37. /időjárásjelentés 1. folyt./bzs

házánkban hétfőn borult, vagy erősen felhős idő volt, csak egy-két helyen sütött a nap 2-4 órán át. a dunántulon és a dunatisza közén többfelé esett az eső. somogyszobon zivatar is keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége csapadéknyom és 9 mm között volt.

a hőmérséklet napközben a dunántulon és északkeleten 17-23 máshol 23-27 fokig emelkedett. hánalra 10-16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti időnként kissé felszakadozott a felhőzet, a dunántulon helyenként esett az eső, záporosó. a hőmérséklet 11 órára nyugaton 17-23, keleten 24-27 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16,6 fok volt, a százéves átlaggal megegyezik.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 22 fok. a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, változatlan.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, főként a dunántulon záporral, zivattal. mérsékelt, napközben élénk déli, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17, legmagasabb napnali hőmérséklet keleten: 23-28, nyugaton: 18-23 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 337 cm.

/mti/

--

bb 38. korszerűsítik a békés megyei kórházat

vid/kz bzs -cz

1972. május 16.

békés megye gyulán működő központi kórházának rekonstrukciójáról tárgyalt keddi kibővített ülésén a gyulai városi tanács vb. a kórház múlt század végén épült pavilonjainak egy része - mint rámutattak - elavult, a mai korszerű műszerek, berendezések befogadására alkalmatlan. ezért már az utóbbi években komoly átalakítások, fejlesztések történtek. itt rendezték be az ország egyik legmodernebb vidéki kórházi szülészeti és csecsemőosztályát, a közelmúltban nyílt meg egy ötven ágyas munkaterápiás elme pavilon, korszerűsítették a sebészetet és a gyermekosztályt.

a iv. és az v. ötéves tervben összesen mintegy 200 millió forintot költenek a kórház korszerűsítésére. többek között földgáztüzelésre rendezik be, központi sterilizáló épület, amelyet korszerű gépekkel szerelnek fel. még ebben az ötéves tervben felépül - csaknem 25 millió forintos költséggel - a legmodernebb gyógyászati igényeket kielégítő szakrendelő. /mti/

12.55/bzs

--
- 28 -

701342

bb 39. szabálytalankodó gyalogosok - közlekedési balesetek

1972. május 16.

i ol/tr bh -cz

a szabályos közlekedés nemcsak a gépjárművezetők, hanem a gyalogosok számára is hathatós önvédelem. egyébként ezt a legutóbb történt balesetek egész sora is bizonyítja. így például korpás elemérné 28 éves budapesti betanított munkás esete, akit elütött egy személygépkocsi, miközben szabálytalanul haladt át az uttesten a ix. kerület üllői út 25. számú ház előtt. a mentők, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba a mentők, csakugy, mint sorstársát, a 29 éves pagurka Lajosné solymári segédmunkásnőt. pagurkáné a x. kerület, pongrácz utca 21. számú házzal szemben haladt át szabálytalanul az uttesten, s szintén egy személygépkocsi ütötte el. hasonló körülmények között - szabálytalan áthaladás közben - szenvedett balesetet a xix. kerület, vöröshadsereg utja és s wesselényi utca kereszteződésében bíró Jolán 67 éves budapesti nyugdíjas, akit egy motorkerékpáros ütött el. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szorult kórházi ápolásra.

a közlekedési előírások betartásával elkerülhető lett volna az a baleset is, amelynek során Tóth Simon elemér 30 éves budapesti gépkocsiveető személygépkocsijával a xi. kerület, fehérvári út és dombóvári út kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen ütötte el Buga Katalin 18 éves, budapesti adminisztrátort. a fiatal lányt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba, Tóth ellen pedig eljárás indult.

a xiv. kerület füredi uti lakótelep bejáratánál segédmotorkerékpárjával szabálytalanul kanyarodva összeütközött egy személygépkocsival a 18 éves Forgács János, budapesti szállító-munkás. a fiatal embert a mentők életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mti/

--

bb 40. 17 ezer fiatal képviselőjében 700-an vetélkednek a III. országos szakmunkástalálkozón

t bé/mm ie bh -cz

1972. május 16.

május 23-27-én tartják az élelmiszergazdasági szakmunkástanulók III. országos találkozóját. a nagyszabású rendezvényre 17 ezer tanuló képviselőjében gondos válogatás után 700 fiatal érkezik Balatonfüredre, ahol különböző szakmai vetélkedőkön választják ki az egyes területek legjobb ismerőit - mondotta kedden a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban tartott sajtótájékoztatón dr. Szücs Kálmán, a szakoktatási főosztály vezetője.

/folyt. köv./

- 29 -

13.20 bh

Tó 1342

bb 40. / 17 ezer fiatal ... folyt./ bh

a szakmunkástanulók seregszámát a mezőgazdaság és az élelmiszeripar egyre növekvő szakmunkásigénye indokolja. ez az igény nemcsak számukra vonatkozik, hanem felkészültségükre is. a negyedik ötéves terv során a tervek szerint évente mintegy tízezer felnőtt és 8 ezer ifjú szakmunkást képeznek. csak az ilyen nagymérvű oktatással tudják biztosítani a korszerű mezőgazdasági termelés személyi feltételeit, a gépek, sőt sok helyen automaták kezelését, működtetését.

a rendkívül látványos rendezvényre szerte az országból érkeznek megfigyelők, vendégek, sőt meghívták a bulgáriában, csehszlovákiában, jugoszláviában, Lengyelországban, az ndk-ban, romániában és a szovjetunióban megrendezett országos versenyek helyezettjeit is. így alkalom nyílik a fiatalok közötti tapasztalatcserére is. ugyancsak kicserélhetik tapasztalataikat a szakmunkástanulók találkozóján a magyar és az említett szocialista országok-beli szakoktatók is.

a fiatalok négy szakágban mérik össze tudásukat: a növénytermesztő gépészek, a szőlőtermesztők, a szarvasmarha-tenyésztők és a husfeldolgozók versenyét rendezik meg. a szakmai rendezvények mellett sor kerül a szintén versenyjellegű sport- és kulturális programokra is. a iii. országos szakmunkástalálkozót bemutatók kísérik, így az agrotröszt vállalat legújabb gépeit állítja ki, a konzervipar és a husipar pedig termékeit ismerteti a résztvevőkkel. /mt1/

bb 41. a balatonnál felkészülten várják a nyári szezon vendégeit - idegenforgalmi és ellátó szervek tanácskozása veszprémben

vid/kz bzs -cz

1972. május 16.

a veszprém megyei tanács kedden, 4 nappal a balatoni szezonnyitó előtt tanácskozással hívta össze veszprémben mindazon szervek képviselőit, akik részt vesznek az idegenforgalom szervezésében, irányításában és a magyar tenger északi partjára érkező vendégcsereg ellátásában, kiszolgálásában. a magyar idegenforgalom mintegy 40 százaléka a balatonra jut. a kül- és belföldi üdülők, turisták csaknem egyötödét várják a tó északi partjára, amelynek gazdái bejelentették, hogy e hatalmas vendégcsereget felkészülten várják a nyári szezonban. /folyt. köv./

13.38/bzs

Tó 13⁵⁵

- 30 -

bb 41. /a balatonnál ... 1. folyt./ bzs

vándor józsef, a veszprém megyei tanács elnökhelyettese az idegenforgalmi vidék helyzetének, felkészültségének részletes elemzésénél, felhívta a figyelmet arra, hogy az ellátási és a szolgáltatási igények rendkívül differenciáltak. az igényesebb szállodai vendégeken kívül, kis körzetben és szinte egyidőben ki kell elégíteni a kirándulók, vikendezők százezreinek igényeit is. a legszükségesebb igényeken enyhítenek idén a rendkívüli gyors fejlesztési program beruházásaival. több nagyobb helyen megoldják a vízellátási gondokat, új forrásokat és újabb vízkivételi helyeket hoznak létre, bár ennek ellenére - az időjárástól függően - előfordulhat, hogy vízkorlátozási intézkedésekre kerül sor. tovább javítják a balatoni nyaralótelepek közegészségügyi helyzetét. a két megye 5 millió forintot kapott rendkívüli beruházásként a tó part köztisztasági és közegészségügyi felkészültségének javítására. ezenkívül fejlesztik a szennyvíztisztító és elvezető rendszert.

bejelentették a tanácskozáson, hogy örvendetesen megnőtt a vállalatok beruházási kedve a tó partján. különösen vonatkozik ez a kereskedelemre. az északi parton idén 7 új abc áruház, 2500 négyzetméter alapterülettel áll majd a vásárlók rendelkezésére. a balaton veszprémi partján ezenkívül idén 59 kisebb-nagyobb kereskedelmi és vendéglátó egységet nyitnak meg 27 településen. a nagyobb idegenforgalmi központokban a komplex kínálatra, a kisebb helyeken - a kereskedelem folyamatban lévő decentralizálásával - az alapvető cikkek ellátására rendezkednek be. szóba került a mozgóárus szolgálat bővítése is.

fokozott gonddal igyekeznek érvényt szerezni az ifjúsági turizmus lehetőségeinek javításáról szóló kormányhatározatnak. már kijelölték azokat a helyeket, ahol a fiatalok kedvezőbb anyagi feltételekkel nyaralhatnak. /mt1/

bb 42. magyar-csehszlovák barátsági napok zala megyében

vid bzs -cz

1972. május 16.

a hazafias népfront zala megyei bizottsága rendezésében, kedden és szerdán magyar-csehszlovák barátsági napokat tartanak a nagykanizsai járásban. a barátsági napokra kedden nagykanizsára érkeztek a budapesti csehszlovák kultúra vezető munkatársai, akiket virt gyula, a városi népfrontbizottság titkára fogadott. /folyt. köv./

13.42/bzs

Tó 13⁵⁵

- 31 -

bb 42. /magyar-csehszlovák ... 1. folyt./bzs

a vendégeket petike Antal, a városi tanács elnökhelyettese tájékoztatta az ütemesen fejlődő város gazdasági és kulturális életéről, majd üzemlátogatáson vettek részt. este a népfront klubban csehszlovákia jelenlegi gazdasági, társadalmi helyzetéről hangzott el előadás.

a magyar-csehszlovák barátsági napok programja szerint szerdán dr. Bedő János, a járási tanácsi hivatal elnöke tájékoztatja a csehszlovák vendégeket a nagykanizsai járás gazdasági életéről. Zalakarosban megtekintik a termálfürdőt, majd Zalakomár községben barátsági gyűlésen vesznek részt. /mt1/

bb 43. kgst országok szakembereinek tanácskozása veszprémben a korrózió elleni védekezésről

vid/kz bzs -cz

1972. május 16.

öt kgst ország - csehszlovákia, Lengyelország, az ndk, Magyarország és a Szovjetunió - korróziós szakemberei kedden tanácskozásra ültek össze veszprémben, a nehézvegyipari kutató intézetben, hogy megvitassák a korrózió elleni védekezéssel kapcsolatos együttműködés további teendőit.

a tanácskozáson, amelyen dr. Nádassy Miklós, a nevíki megbízott igazgatója köszöntötte a résztvevőket, dr. Óhegyi Géza, hazánk kgst képviselője mondott megnyitó beszédet.

a szakemberek az ülésen megvitatták a résztvevő országoknak a korrózió elleni védekezésben elért egy éves tapasztalatait, majd egyeztetik az ideai feladatokat és az 1973-75-re vonatkozó terveket. a szakértők műszaki szerződés-tervezetet dolgoznak ki és előkészítik a korróziós inhibitorokkal kapcsolatos tudományos-műszaki prognózist.

a tanácskozáson, amelyen több tudományos előadás is elhangzik, jegyzőkönyvben rögzítik a munkamegosztás továbbfejlesztésére vonatkozó megállapodásokat. /mt1/

13.46/bzs

Tó 14

- 32 -

bb 44. furfurool-gyártás hazai bázison -exportálják szellemi termékeiket is - sajtótájékoztató t tartott a péti nitrogénművek

t bé/mm um ie cz

1972. május 16.

kedden a royal szállóban sajtótájékoztatót tartott a péti nitrogénművek. a gyáróriás vezetői beszámoltak a nagyszabású fejlesztési munkálatokról és azokról az újdonságokról, amelyek hazánkban és külföldön egyaránt rendkívüli érdeklődésre tartanak számot.

a péti nitrogénművek országunk legrégebbi műtrágya-gyára, termékeinek döntő többségét ma is a nitrogén-műtrágya adja. fejlesztési iránya a jövőben is elsősorban a fontos talajtáplálékok gyártására determinálja. a hagyományos péti só mellett már előállítják a magyar technológián alapuló összetett műtrágyát is. az új termék 20 százalék nitrogént és 20 százalék foszfort tartalmaz. ez a kettős só megkönnyíti a műtrágya mezőgazdasági alkalmazását, lerövidíti a szórási időt. távlati céljaik között szerepel a kalurea gyártására; ez az új műtrágya a mészsáletrom és karbamid kombinációjával készül, és egyesíti magában e két vegyület jó tulajdonságait, a karbamid nagy koncentrációját és a mészsáletrom gyors hatását. javították a műtrágyák minőségét saját fejlesztési munkával sikerült megakadályozniuk a péti só tapadását.

hazánk legnagyobb műtrágyagyárában a talajtáplálékok mellett nagymennyiségű hidrogénezett terméket állítanak elő. ezeknek gyártására a műtrágyagyártás kiegészítője, az ammónia-szintézishez nagymennyiségű hidrogént használnak fel, s így ennek, valamint a nagynyomású technológiának alkalmazásában hazánkban szinte egyedülálló műszaki tapasztalatra tettek szert. ezeknek hasznosítására kezdték meg a furfurilalkohol, a szorbit, az izo-propilamin és a tbt gyártását. az utóbbi időben egyre nőtt az érdeklődés a furfurilalkohol iránt, amely az öntődégekben elengedhetetlenül szükséges furángyanták alapanyaga. előállításukhoz azonban furfurolra van szükség, amelyet mindeddig importból szereztek be. a péti nitrogénművek most átvette a hódmezővásárhelyi furfurol-gyárat, ahol saját szükségletére termeli ezt a fontos alapanyagot. terveikben újabb furfurol-gyár létesítése szerepel, szovjet technológia alapján. a hódmezővásárhelyi és az új gyárban 1975-ig megkétszerezik a furfurol-gyártást, és ezáltal a nitrogénművek furfurolalkohol-termelését is. a péti nitrogénművek termékei között jelentős helyet foglalnak el a szellemi termékek is. a különböző hidrogénező eljárásokat, technológiákat már megvásárolták csehszlovákiában és az nszk-ban, s újabbak tárgyalnak róla a szovjetunióval is. /mt1/

- 33 -

14.08/um

15

bb 45. megújították a csepel művek és az ovk együttműködését

t ol/t m um ie cz

1972. május 16.

megújították a csepel vas-és fémművek és az országos vezetőképző központ két évvel ezelőtti kötött megállapodását a vezető továbbképzésben és a hozzá kapcsolódó kutató, oktató munkában való együttműködésről. az 1975-ig meghosszabbított megállapodás értelmében az ovk - egyebek között - továbbra is megfelelő létszámkeretet juttat vezetőképző tanfolyamain a csepel műveknek, oktatási anyagokkal, előadókkal segíti a középszintű vezetőképző kurzusait. a csepeli szakemberek, mint előadók, szakértők közreműködnek az ovk oktatási munkájában. folytatják és szélesítik a közös kutatásokat, az oktatási és szervezési koncepciók kidolgozását, számítógépes rendszer- és folyamatszervezési módszerek kialakítását stb./mti/

-. -

bb 46. vietnami harcosokat ápolnak parádfürdőn

vid/um fm cz

1972. május 16.

vietnami szabadságharcosok érkeztek gyógykezelésre parádfürdőre. az országos béketanács meghívására hazánkban tartózkodó vietnami katonák heves és borsod megye kisipari szövetkezeinek vendégeként töltenek három hetet a mátrában. korábban a budapesti lászló kórházban kezelték őket, most pedig a parádfürdői állami szanatóriumban pihenhetnek teljes felgyógyulásukig. /mti/

-. -

bb 47. magyar-ndk barátsági napok békés megyében

vid/um fm cz

1972. május 16.

az európai biztonsági hét alkalmából a hazafias népfőnt békés megyei bizottsága magyar-ndk barátsági napokat rendez. az első eseményre kedden tótkomlóson került sor, ahol magyar-ndk barátsági nagygyűlést tartottak. a nagygyűlésen dr. krisztian na:hrdel egyetemi docens mondott ünnepi beszédet./mti/

-. -
- 34 -

1418/um

To 14

bb 48. növekedett a falusi ifjúság képviseleti aránya az állami és társadalmi szervezetekben

vid/um fm cz

1972. május 16.

a kisz zala megyei bizottsága kedden kibővített ülésen tárgyalta a kisz kb 1966.évi falusi irányelveinek végrehajtását. a tanácskozáson megállapították, hogy az irányelvek megjelenése óta javult a falusi és a mezőgazdaságban dolgozó fiatalokkal való foglalkozás, jelentős eredményeket értek el a megyében a falusi ifjúság eszmei-politikai nevelésben. a falusi kisz-alapszervezetek eredményesen tevékenykednek a gazdasági építő munkában, a községfejlesztési feladatok megoldásában. ^{1 sé}

növekedett a falusi ifjúság képviseleti aránya az állami és társadalmi szervezetekben; mind több fiatal vállal közéleti megbízatást. a párt ifjúságpolitikai határozatának megjelenése óta nőtt az állami, gazdasági és társadalmi szervek felelősségérzete is, differenciáltabbá vált munkájukban a falusi ifjúsággal való törődés. alapszervezeteket, de legalább kisz-csoportokat hoznak létre azokban a termelőszövetkezetekben, ahol még nincs ifjúsági szervezet. a feladatok között szerepel a falun élő fiatal értelmiség, az agrárszakemberek és pedagógusok bevonása az ifjúsági szervezetek kialakításába, illetve megerősítésébe./mti/

-. -

felhasználható 17.00 órától!

bb 49. vágó ferenc fafaragó népművész kiállítása gyomán

vic um fm cz

1972. május 16.

vágó ferenc békéscsabai fafaragó népművész munkáiból kedden kiállítás nyílt gyomán. a tárlaton fagyökerekből kialakított szobrok és faragott dísz tárgyak láthatók./mti/

-. -
- 35 -

14.14.23/um

To 14⁵⁰

bb 51. természetvédelmi konferencia szombathelyen

vid/um fm cz

1972. május 16.

a vas megyei természetvédelmi napok keretében kedden a természetvédelem időszerű kérdéseiről rendeztek konferenciát szombathelyen. a konferencián több előadás hangzott el. a szakemberek ismertették többek között, hogy hazánkban 1935-ben kezdődött el a hivatalos természetvédelem, s 1961 óta önálló főhatósága van; az országos természetvédelmi hivatal jelenleg a természetvédelmi területeink száma mintegy 300. természetvédelmi körzet: tihany, badacsony és a tiszai hódmezővásárhelyi hullám-tere. most van napirenden a borsónyban egy 5-6 ezer hektáros természetvédelmi körzet kialakítása, a bük-fennsík is foly-
nak ilyen előkészületek. tervezik a z osztrákokkal közösen a fertő-környéki, és a szlovákokkal közösen a szigetköz-környéki természetvédelmi körzet létrehozását is. az elmúlt év áprilisában kormányrendelet alapján védelmi feladatot és jogkört kaptak a megyei tanácsok is. e rendelet természetvédelmi bizottság szervezését írja elő. e bizottságok már több mint tíz megyében megalakultak, megkezdték munkájukat, s első feladatuk minden védelemre érdemes természeti érték nyilvántartásba vétele, majd megfelelő védelme.

a szakemberek foglalkoztak az urbanizációs ártalmakkal, elsősorban a zajártalommal, a talaj-és vízszennyeződéssel, a levegő-szennyeződéssel, a gépkocsik kipuffogó gázainak, a korom és a füstgázak mérgező hatásával is. a zajártalom például bizonyos határon túl jelentősen csökkenti a munkateljesítményt. az elmúlt években hazánkban is megkétszereződött a zajszint. igen sok gondot jelent a talaj-és vízszennyeződés. alig száz éves a nagyvárosok csatornázása. városok alakulnak ki csatornahálózat nélkül, s a szennyvíz nem a követelményeknek megfelelő tisztítással jut a befogadó folyókba. magyarországi vizei közül is nem egy csatornaként tekinthető. jelenleg 17 szennyező és 14 mérgező anyagra terjed ki a szennyvízbírság. problémát okoz a levegőszennyeződés is. szombathelyen például 30 ezer kémény ontja a füstöt. a vizsgálatok szerint a fűtési időszakban a levegő-kéntartalma erősen a határérték felett van.

a konferencián felhívták a figyelmet arra, hogy a levegő-tisztántartásában nagy szerepe van az erdőknek, a növényzetnek, s e területek növelése, a természet védelem társadalmi feladat. /mti/

-.-
- 36 -

14.27/um

NA 1511

bb 50. felhasználható: 19 órától!

kamarazene-fesztivál jászberényben

vid/fm bzs -cz

1972. május 16.

a jászberényi palotásy jános zeneiskolában kedden két-napos kamarazene-fesztivál kezdődött, amelyet a székely mihály zenei napok alkalmából rendeztek. a rangos zenei eseményen tízenkét város zeneiskolájának tehetséges növendékei mutatják be tudásukat. a megyei zeneiskolák növendékein kívül részt vesznek a fesztiválon miskolc, balassagyarmat, salgótarján, hajduböszörmény, berettyóújfalú, valamint a budapesti 11. kerületi zeneiskola hallgatói is. a bemutatkozást követően este a déryné művelődési központban díszhangversenyt adtak a fesztivál résztvevői. a zenei esemény szerdán zárul, amikor is a zsüri értékeli az előadott produkciókat és átadja a díjakat a legjobb kamarazene-együtteseknek. /mti/

-.-

bb 52. kilencvenhét könyv 1 millió 300 ezer példányban - minden eddiginél gazdagabb a könyvhét választéka és programja

t rófk zs bzs -cz

1972. május 16.

az ünnepi könyvhét lesz a nemzetközi könyvév első jelentős központi programja hazánkban. a könyvhét budapesti megnyitóját május 27-én, szombaton fél 12-kor tartják a liszt ferenc téri ady-szobornál, 12-kor pedig a könyvklubban kiosztják az 1971. év legszebb könyveinek díjait és okleveleit. az országos megnyitót 28-án, vasárnap délelőtt lesz miskolcon, az új megyei könyvtár avatásával együtt. helyi megnyitót nemcsak minden megyében, de több fővárosi kerületben is tartanak a tanácsok vagy a könyvtárak szervezésében.

a minden eddiginél gazdagabb könyvheti választékról illés lajos, a móra kiadó főszerkesztője tájékoztatta az újságírókat kedden, a zeneművészek klubjában. a májusban megjelenő mintegy 97 mű több mint 1 millió 300 ezernyi kötete adja az alapját a könyvhét választékának. ezt egészíti ki az előző hónapokban megjelent több száz mű. az ünnepi könyvhéten a hagyományoknak megfelelően, 50 százalékos árengedménnyel árusítják majd a rivalda 1970-71, a körkép 71, és a szép versek című köteteket.

/folyt.köv./
14.35/bzs

- 37 -

NA 1512

bb 52. /kilencvenhét ... 1. folyt./bzs

az elmúlt évekhez viszonyítva az idén az állami és társadalmi szervek lényegesen több támogatással segítik a könyvhét céljainak elérését: az irodalom népszerűsítését és általában az olvasás, a könyv megkedveltetését. több és változatosabb program lesz a könyvhéten a fővárosban és vidéken egyaránt. filmvetítéssel egybekötött irodalmi rendezvények, író-olvasó találkozók, könyvtörténeti és könyvészeti kiállítások, kiadók ismertető műsorai, szavalóversenyek, színjátszó csoportok előadásai, irodalmi matinéik, könyvbál, könyvtombolák, vetélkedők és ankétok lesznek a művelődési házakban, ifjúsági klubokban, iskolákban, üzemekben, a fővárosi szabó ervin könyvtárban és Laktanyákban. az írószövetség több mint száz író találkozását szervezi meg az olvasókkal a könyvhét során.

a gyermeknap ünnepségeket a legtöbb helyen összekötik a könyvheti programmal: aszfalt-rajzversenytől a vetélkedőig számos műsor az olvasás és a könyv jegyében zajlik. a felnőtt- és gyermekrendezvényeket egyaránt sok helyen könyvkiállítással és szinte mindenütt könyvvarusítással kapcsolják össze.

a szomszédos országok magyar nyelvű irodalmának és könyvkiadásának képviselői idén is részt vesznek a könyvhéten. a budapesti könyvutcában, a váci utcában a szovjetunióból, a kárpát kiadó, csehszlovákiából a madách, jugoszláviából a fórum és több romániai könyvkiadó felállítja sátrát és dedikálásokat is szervez. a nagyobb kiadók önálló sátrakkal szerepelnek a budapesti könyvutcában, s a kiadók korábbi kiadványainak jó-része is kapható lesz.

a dózsa- és a janus pannonius évfordulóra készült kötetek és a „kell a jó könyv”, olvasómozgalom szovjet művei külön hangsúlyt kapnak az ünnepi könyvhét rendezvényein. széles skálán jelentkezik a magyar költészet, a kortárs magyar széppróza. a világirodalom líráját reprezentálja az európa kiadó lyra mundi sorozata, de a magvető is szép számmal jelentet meg regényeket és elbeszéléseket a könyv ünnepére. a bőséges szépirodalmi választék mellett memoárok, dokumentumok, szociográfiák egész sora jelenik meg május 27-re. a filozófia és a kultúrtörténet tárgykörében több nagyszerű mű újrakiadása mellett, hézagpótló jelentőségű munkák is napvilágot látnak. /folyt.köv./

14.40/bzs

- 38 -

NA 1525

bb 52. /kilencvenhét ... 2. folyt./bzs

a történelmi és a politikai művek sorában jelenik meg kádár jános beszédeinek és cikkeinek 1968-tól 1972-ig terjedő gyűjteménye „a szocialista magyarorszáért”, és biszku béla „a párt és az állam a nép szolgálatában”, című kötete, amely 1957-től napjainkig elhangzott beszédeiből és írásaiból közöl válogatást. impozáns az esszé és tanulmányok, valamint a képzőművészeti kiadványok listája is. az ismeretterjesztő művek között egyik legjelentősebb vállalkozás a minerva nagy képes enciklopédiája, amelynek első kötete „a gyógyító értelem”, címmel jelenik meg. lesz miből válogatniuk a színházi és zenei irodalmat kedvelőknek, és több tartalmas és szép könyv várja a gyermekolvasókat is. /mti/

..-

bb 53. új szolgáltató házak, autó-szervizek épülnek csongrádban
1972. május 16.
vid/kz bzs -cz

csongrád megyében a vidéki országos átlagnál nagyobb mértékben veszi igénybe a lakosság a szolgáltatásokat - állapotot-ták meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden tartott ülésén. a szolgáltató ipar fejlesztését sokban elősegíti, hogy az e célra rendelkezésre álló állami támogatás felhasználását a megye a helyi tanácsokra bízta. így az arra illetékes városokban helyben döntik el milyen szolgáltatási ág kapacitásának bővítésére használják fel a kapott pénzt.

a végrehajtó bizottság ülésén hozott határozatok az illetékes szerveknek javasolják, hogy a községekben az áfész-ekre és tsz-ekre alapozva szervezzék meg a textiltisztítás begyűjtőhelyeit. a háztartási és elektroakusztikai gépek, berendezések karbantartására általánosan alapuló javítási forma kialakítását kezdeményezik. a javító-szolgáltatás erősítésére újabb ipar-egedélyek kiadását és a nyugdíjasok munkába állítását is szorgalmazzák.

a negyedik ötéves tervben a megye városaiban gyorsított szalonok, szolgáltató házak épülnek. lehetőség lesz, hogy a patyolatnál történő ruhamosás mennyiségét csaknem háromszorosára növeljék. szentesen, makón, hódmezővásárhelyen, kisteleken, szegeden és csongrádon új autószerelőket építenek, illetve bővítik a meglévőket. a kereskedelemben a lakosság kényelmét szolgálva a nagyobb boltokban bevezetik az előrendelést és az áru házhozszállítását.

1975-ig a szolgáltató hálózat fejlesztésére csaknem 70 millió forintot fordítanak majd csongrádban. /mti/

..-

14.53/bzs

NA 1520

bb.54. a közművelődés megyei helyzetéről és tennivalóiról tárgyalt a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ok -cz

1972. május 16.

a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden megtartott ülésén arra a kérdésre kért - és kapott választ - vajon miként válik valóra a megyei tanács 1970-ben elfogadott középtávú közművelődési terve. a testület elé terjesztett beszámoló figyelemre méltó eredményekről is számot adhatott. a megye lakosságának egészségesen fejlődő közéleti aktivitását, a gazdasági, társadalmi és életmódbeli változásokat, a gazdasági reformnak a nagyarányú ipartelepítésnek, a művelődési igényekre gyakorolt hatását - a megyei pártbizottság és megyei tanács útmutatásainak megfelelően - hasznosan segítette egy sor kulturális kezdeményezés, akció, rendezvény. néhány ilyen kezdeményezés nemcsak a helyi kulturális élet kibontakozását, fellelendítését, szolgálta, de hozzájárult ahhoz is, hogy a megye egyre inkább bekapcsolódjék az egész ország kulturális életének áramkörébe. nógrád két városában - más megyék színházainak rendszere vendéggjátékával - eleven színházi élet alakult ki; gyakoriak - elsősorban a városokban, de az utóbbi időkben a járási székhelyeken is - a képzőművészeti kiállítások, salgótarjában szimfonikus zenekar alakult, de fellelendült a zenei élet a megye más helységeiben is. a salgótarjáni zománcművészeti biennálé, a munkásművelődési versenyek kezdemenyezésével nógrád megye országos jelentőségű kulturális események színhelye lett.

amivel a testület elégedetlen, az a többi között a megye közművelődési intézményhálózatának elmaradottsága. igaz ugyan, hogy a települések szinte kivétel nélkül rendelkeznek művelődési otthonnal, vagy klub-könyvtárral; káderellátottságuk sem rosszabb az országos átlagnál, de az intézmények felszereltsége hiányos, korszerűtlen. a testület ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy míg más megyékben elterjedt a művelődési intézmények közös- tanácsai vállalati -, illetve szövetkezeti fenntartása, működtetése, addig nógrád megye az anyagi támogatást, s persze a közművelődés hatékonysága szempontjából sem elhanyagolható kapcsolatok megszervezésében messze elmaradt.

vialta
a végrehajtó bizottság a közművelődés irányítására hivatott szakirányító szerveket a népművelés kereteiben alkalmazható felnőttoktatási formák elhanyagolásáért. bár a megye iskolázottsági szintje évről évre emelkedik, a felnőtt lakosság több mint fele nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel; évente a fiatalok kilenc százaléka kerül úgy a termelésbe, hogy félbeszakadnak általános iskolai tanulmányaik.
/folyt.köv/

- 40 -

MA 1500

bb.54./a közművelődés... folyt/ok

a felnőttek életkori sajátosságaihoz, életmódjukhoz, termelésben szerzett tapasztalataikhoz a dolgozók esti iskoláinál jobban alkalmazkodó népművelés jellegű iskolán kívüli oktatási rendszer kikereséséhez országosan is elsőként nógrád megyében, a szénbánya mizserfai munkásszállójában kezdtek hozzá, amelynek tapasztalatait aztán a népművelési intézet támogatásával a salgótarjáni kohász művelődési központban - és a ganz mávag budapesti művelődési házában - hasznosították, igen kecsegtető eredményekkel. míg az új oktatási - népművelési formák más országrészekben felkarolták, és tolna megyében például annak már egész hálózata alakult ki, sajátos módon a kezdeményező nógrád megyében a kísérlet, közömböség, hibás szemlélet folytán, ugyszólván elsorvadt. a testület nem találta megfelelőnek a megye i tanács közművelődési csoportjának tartalmi munkakapcsolatait sem, elmarasztalta az egyes társadalmi rétegek kulturális helyzetének értékelésére épülő önálló közművelődési kezdeményezések hiányát, a felügyeleti vizsgálatok során szerzett tapasztalatok elemzésének, terjesztésének almulasztását, a helyi tanácsok nem kellő segítése, a nem tanácsai szervekkel való kapcsolatok kiépítésének megoldatlansága miatt.

a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy a kérdés fontosságára való tekintettel a közművelődés helyzetének és időszerű tennivalóinak megtárgyalását a megyei tanács soronkövetkező ülésének napirendjére tűzi./mt1/

...-

bb.55. új üzem győrtött - évente 70 ezer „áram-mérleget”, korszerűsítenek

vid/kz/ok -cz

1972. május 16.

az északdunántúli áramszolgáltató vállalat győri telepén keddtől teljes kapacitással termelt az ország le korszerűbb fogyasztásmérő javító-ellenőrző üze me. az edász vállalathoz hat megye - fejér, győr-sopron, komárom, vas, veszprém, és zala - mintegy hétszáz ezer fogyasztója tartozik. az új üzemben évente 70 ezer „áram-mérleg”, átalakítását, javítását és ellenőrzését végzik el, futószalagszerűen./mt1/

...-

- 41 -

MA 1500

bb 56. ülést tartott a kiosz budapesti választmánya

t ol/tm/ny ie -cz

1972. május 16.

féléves tevékenység mérlegét vonta meg, majd tárgyalt a soron következő feladatokról is a kiosz budapesti választmányának keddi értekezlete. mint kitűnt, a fővárosban jelenleg 17.439 kisiparos tevékenykedik, közülük 1.578-an munkaviszony, illetve 962-en nyugdíj mellett. a két utóbbi réteg létszáma 1970-ben 678 volt, két év alatt azonban háromszorosára, 2540-re emelkedett. szükség is van erre, hiszen az egyik fő gond, hogy a lakosság növekvő igényeivel a kisipari teljesítmény alig-alig tud lépést tartani, annak ellenére, hogy a szolgáltatások fokozását több oldalról is ösztönzik. az elmúlt félévben 1225 iparjogosítványt adtak ki, azonban 2083 ipar szűnt meg. különösen jelentős a létszámcsökkenés az asztalos-, a férfi- és a nőiszabó-, a cipész és a kőműves szakmában. éppen ezért elhatározták, hogy a munkaviszony és a nyugdíj melletti ipari tevékenységet tovább ösztönzik.

„a kisiparosok a lakosság szolgálatában,„ mozgalom jelentős eredményekkel járt: fél év alatt 3600-an kértek sürgős munkára kisiparost az ügyeleti telefonon. mindössze 32 esetben nem tudtak mestert küldeni a megrendelésre. ezen a területen panasz, reklamáció nem volt. éppen ezért a kiosz budapesti vezetősége úgy véli, hogy több társadalmi megbecsülés illeti a gyorsszolgálatban részvevő kisiparosokat, akik ha kell, az éjszakai órákban is a lakosság rendelkezésére állnak. legtöbbjük javító-szolgáltató. a jövőben erre utaló táblát helyeznek el az ilyen gyors-szolgáltató kisiparosok kiraktaiban.

szó volt a szakmai bizottságok munkájáról is, amelyek 1971-ben 1480 panaszból 1047-et intéztek el megnyugtatóan, mert a kisiparos minden esetben helyrehozta a hibát. megalapozatlan volt 287 bejelentés, további 146-ból pedig bírósági ügy lett. a szakmai bizottságok azonban a megelőzést tartják a legfontosabbnak. ott, ahol szaporodnak a panaszügyek, azonnal összehívják a kisiparosokat, s valamennyiüket tájékoztatják a tudnivalókról. így volt ez a legutóbb a villanyszerelők esetében, amikor jelentősen megsaporodtak az elektromos fűtéssel kapcsolatos panaszügyek. az elmúlt félévben egyébként 16 kisiparost részesítettek hivatalos figyelmeztetésben, és 11 esetben kezdeményeztek szakmai panaszok miatt iparmegvonást.

elmondták az értekezleten azt is, hogy általában a kisiparosok példamutatóan kivették részüket a közügyekből, a társadalmi feladatokból. nincs szégyenkeznivalójuk e téren a fővárosiaknak sem, hiszen az elmúlt félévben csaknem 400.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek./mti/

15.40/ny

-42-

NA 1555

bb 57. korszerű gépek, újfajta járművek a csehszlovák kiállításon - a csehszlovák bnv pavilon igazgatójának sajtótájékoztatója

t kf/mm/ny ie -cz

1972. május 16.

kedden a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályán tartott sajtótájékoztatót ismertették a bnv csehszlovák pavilonjának gazdag anyagát.

frantisek hála kereskedelmi tanácsos bevezetőjében a magyar-csehszlovák kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok fejlődéséről beszélt. elmondotta egyebek között, hogy csehszlovákia a magyar külkereskedelemben a harmadik, a magyar népköztársaság a csehszlovák külkereskedelemben a 4. helyet foglalja el. a két ország a hosszulejártu megállapodás szerint 1975-ig legalább kétmillióárd rubeles áruforgalmat bonyolít le. az idén a kölcsönös árucserre értéke meghaladja a 400 millió rubelt; a magyar export 18 százalékkal, a csehszlovák export pedig 10 százalékkal növekszik. a bnv - amelyen 29 csehszlovák külkereskedelmi vállalat 4.100 négyzetméternyi fedett és nyitott területen több száz gyár és vállalat termékeit állítja ki - jó alkalom arra, hogy a megállapodásokat mindkét fél számára előnyös, hasznos gyártmányokkal realizálják.

a csehszlovák pavilon anyagát richard sumann pavilonigazgató ismertette. a két ország árucserforgalmában nagy szerepet játszanak a gépipari termékek, így a csehszlovák kiállítás fő helyén is ezeket, köztük főleg az újdonságokat, mutatják be. szintén újdonságként a pavilonban külön bemutató tájékoztatja a látogatókat a csehszlovák turistaforgalom és gyógyüdülés lehetőségeiről.

a gépipari kiállítók legnagyobb képviselője a strojimport, amely megmunkáló- és formázógépeket, köztük elsősorban korszerű programvezérlésű, numerikus számlálósztergagépeket, valamint légtéchnikai és építőipari berendezéseket mutat be. a pragoinvest külkereskedelmi vállalat könnyű konstrukciójú, de nagy teljesítményű, a legkülönbözőbb iparágakban jól használható darut állít ki. nagy érdeklődésre tarthatnak számot a csehszlovák járműipar újdonságai, köztük a skoda 110 r coupe és a skoda a 2 rallye sportkocsi, s a kisebb járművek, a java és a csz 175 típusu motorkerékpárok. a kooperáció jegyében bemutatják azokat a berendezéseket, amelyeket a magyar beruházásokhoz már gyártanak vagy ajánlanak. ugyancsak újdonság a magyar főváros részére szánt korszerű szeméttégető-telep, amelyet makettből ismerhetnek meg a látogatók. gazdag és érdekes a csehszlovák kiállítás könnyűipari, textil-és cipőgyártási berendezéseinek, egészségügyi műszereinek, valamint közszükségleti cikkeinek bemutatója is. kiállítják egyebek között az európai színvonalu tatranat típusu automatikus mosógépet, amelyből megrendeléseket is tudnak felvenni. nem hiányoznak a csehszlovák kiállításról természetesen a világhírű jabloneci gyár termékei sem./mti/

15.45/ny

-43-

NA 1615

bb 58. a híradástechnika hatszáz terméke a bnv-n - az egyesület
sajtótájékoztatója

t st/gg/ny 1e -cz

1972. május 16.

- a magyar híradástechnikai vállalatok az iparág teljes gyárt-
mányösszetételét reprezentálják az idei bnv-n: 22 vállalat több
mint hatszázféle termékét kínálja eladásra partnereinek - kö-
zülte kincses István, a magyar híradástechnikai egyesület elnö-
ke a fészkek klubban tartott keddi sajtótájékoztatón. Jónéhány
írucikkük a kedvező nemzetközi referenciák alapján igen nagy si-
kerre számíthat. Köztük azok a telefonközpontok, amelyek trópu-
si vidéken is már hosszabb ideje kifogástalanul működnek. Az idén
a svéd Ericsson licenc alapján is megindul az újfajta telefon-
központ gyártása, Lengyel és ndk-beli vállalatok már rendeltek
is belőle, a vásáron további érdeklődésre számítanak. A Budavox
a bnv-re várja a többi között a chilei telefontársaság delegáció-
ját, s lehetséges, hogy üzletkötéseket készítenek majd elő.

az elektroakusztikai gyár stúdióberendezései iránt olyan nagy
a kereslet, hogy jelentősebb rendeléseket csak hosszabb távra tud
felvenni. A vállalat nagymérvű fejlődését jelzi, hogy tavaly már
akkora volt a nyeresége - 80 millió forint - mint öt évvel eze-
lőtt termelésének teljes értéke. egyik legújabb sikerként a
Siemens, a telefunken és a Philips céget megelőzve a vállalat ver-
enyártárgyalást nyert egyiptomban, ahol megbízást kapott a kairói
rádió stúdióberendezésének rekonstrukciójára. A bnv-n „befutott”,
termékeiket, vagyis azokat a cikkeket állítják ki, amelyek az
áprilisi moszkvai kiállításon nagy sikert arattak. Ezek közé tar-
tozik az a stúdió-berendezés, amelyet miniatürizált integrált
áramkörű keverőberendezéssel szereltek fel.

a brg urh készülékeit és magnóit, az Orion mikrohullámu beren-
dezéseit és legújabb tv-készülékeit mutatja be. a finommechanikai
vállalat és a híradótechnikai vállalat fennállásának 20 éves jubi-
leuma jegyében rendezi idei kiállítását./mti/

bb 59. új vendéglátóhely a velencei-tó partján - megnyílt a
vörösmarty-pince

vid/kz/ny -cz

1972. május 16.

Vörösmarty Mihály hajdani velencei prészházából „vörösmarty
pince”, néven - hangulatos vendéglátóhelyet alakított ki a velen-
cei-tavi intéző bizottság és a pannóniai vendéglátó vállalat. A
több, mint százéves prészházat restauráltatták, népies, faragott
butorokkal rendezték be. Kedden nyitották meg. tájélegű borok
mellett speciális velencei-tó környéki egytál ételeket fogyaszt-
hatnak majd a látogatói./mti/

15.55/ny

-44-

NA 1620

bb.60. a putri telepek felszámolásáért

vid/kz/ok hgy

1972. május 16.

Lakást akarnak építeni arra a célra, hogy a meglehetősen nagyszá-
mu cigánylakosság jelentős része - az ezzel kapcsolatos kormány-
határozatnak megfelelően - a szocialista követelményeknek nem meg-
felelő viskókból, putrikból emberibb körülmények közé kerülhessen.
A kormányhatározat végrehajtása érdekében megalakult megyei ope-
ratív bizottság kedden, salgótarjánban megtartott ülésén beszá-
moltak arról, hogy az elhatározásokat 1971-ben sikerült valóra vál-
tani. A megyében tavaly százhatvanégy ilyen lakást adtak át. sze-
retnék, ha az idén is megépítenének százhatvanat, ez azonban igen
komoly nehézségeket okoz. A nehézségeket az építőipari árak
emelkedése, valamint az e célra nyújtott állami dotáció tavaly
július 1-vel történt megszüntetése okozta. az új helyzetben az ak-
ció résztvevőinek 50-60 ezer forintot kell előre kifizetniük, ez
s ilyen összeggel a cigány családok többsége nem rendelkezik. ez
veszélyezteti a program megvalósulását. az operatív bizottság ezért
javasolja az építésügyi és városfejlesztési minisztériumnak, va-
lamint a pénzügyminisztériumnak, ismét vizsgálja meg a lehetőségeket,
és tegyen lépéseket vagy az állami dotáció valamilyen formában tör-
tendő visszaállítására, vagy tegye lehetővé, hogy a lakást igény-
lő cigánycsaládok az építési költség kilencven százalékáig kaphas-
sanak kamatmentes kölcsönt. javasolta a bizottság azt is, hogy
az üresen maradt házak hasonló céllal történő megvásárlására adha-
tó negyvenezer forint kölcsönt emeljék fel hatvan ezer forintra.
helyesen tartaná az operatív bizottság azt is, hogy a kölcsönök
visszafizetésének időtartamát, a mostani gyakorlattól eltérően egy-
ségesen harminc évben szabnák meg./mti/

bb.61. átadták a minisztertanács vándorzászlaját a lippói béke
őre tsz-nek

vid/kz/ok hgy

1972. május 16.

a baranya megyében működő lippói béke őre tsz - a háromezer
holdnál kisebb területen gazdálkodó termelészövetkezetek kategóriájá-
ban - az 1971-ben elért kimagasló termelési eredményeiért elnyerte
a minisztertanács vándorzászlaját és a „kiváló termelészövetkezeti
gazdaság” címet. a kedden megtartott ünnepi közgyűlésen, amelyen
részt vett Novics János, a megyei pártbizottság titkára is, dr. ger-
gely István mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes ad-
ta át a vándorzászlót és az okleveleket Karasz Lászlónak, a
termelészövetkezet elnökének. a miniszterhelyettes ezt követően három
dolgozót miniszteri kitüntetésben, ötöt pedig miniszteri di-
cséretben részesített./mti/

-45-

NA 1620

bb.63. folytatja munkáját a dolgozó fiatalok európai szemináriuma
t pr/pá/ok zs hgy 1972. május 16.

kedden szekció-ülésen folytatta munkáját a dolgozó fiatalok európai szemináriuma: a munkabizottság az iparban és a szolgáltatásban dolgozó fiatalok munkahelyi beilleszkedését elemezte.

kéri andrás, a kisz kb ifjún munkás tanácsának főtitkára vitaindító előadásában egyebek között leszögezte, hogy a pályakezdő fiatalok társadalmi kapcsolataiban a munkahely elfoglalásával gyökeres változás következik be, még erőteljesebbé válik a munkahelyi kapcsolatok hatása. a munkahely annál jelentősebb szerephez jut, minél sokoldalubbak és gazdagabbak az emberek közötti közvetlen szálak. a kontaktusok alakításában különösen sok a brigádok feladata. a kötődés, az üzem, társadalmába, való beilleszkedés tulajdonképpen a munkacsoportban megy végbe, itt dől el, hogy a fiatal munkás teljesjogu tagjává tud-e válni először annak a szűkebb csoportnak, amelyhez közvetlen kapcsolatai fűzik, másodszor az üzemnek, amellyel kontaktusai ekkor még nem tekinthetők tartósnak.

- a szakszervezet és a kisz tapasztalatai - hangsúlyozta kéri andrás - egybehangzóan azt bizonyítják, hogy a munkássá válás folyamatát különösen a szocialista brigádmozgalom befolyásolhatja kedvezően, a brigádok közösségi erkölcsé és rendje megkönnyíti a munkába lépés utáni első időszakot. a munkás életet változtalan törvénye, hogy a még oly kiváló elméleti felkészültség is csak megfelelő élet- és munkatapasztalatokkal párosulva válhat jól hasznosíthatóvá, igazán értékesé. gyorsabbá teszi a beilleszkedés folyamatát, csökkentheti a kedvezőtlen hatásokat a jól megszerzett átállási idő, illetve azok a később megtérülő kedvezmények is, amelyek segítik a pályakezdőket. nem indokolatlan előnyök, vagy előjogok biztosításáról van szó, hanem a munkába lépők önálló életfeltételeinek, szociális biztonságuk kialakításának, az anyagi és erkölcsi ösztönzés új, a már „megállapodott”, dolgozóktól eltérő formáiról. kéri andrás előadását vita követte.

a szeminárium szerdán a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok munkahelyi beilleszkedését veszi górcső alá./mti/

bb.64. ausztriába utazott erdey-gruz tiber

pá/ok zs hgy

1972. május 16.

az osztrák tudományos akadémia elnökségének meghívására az akadémia fennállásának 125 éves évfordulója alkalmából rendezendő ünnepekre kedden elutazott erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, az osztrák tudományos akadémia tiszteleti tagja./mti/

MA 16⁴⁵

- 46 -

bb.66. egyeztetik a határmenti települések általános rendezési tervét - bővítik a kishatármenti munkaerő cserét - csehszlovák-magyar munkabizottság ülése tatabányán

vid/kz/ok hgy

1972. május 16.

kedden tatabányán tartotta ülését a csehszlovák-magyar gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési vegyesbizottság területfejlesztési állandó munkabizottsága. a kormányközi bizottság május 27-ji tapasztalatszerzés céljából látogatást tesz a határmenti magyar és csehszlovák településeken. hazánkban győr, komárom, pest, nógrád és borsod megyéket keresik fel, a csehszlovák oldalon pedig a kassától- pozsonyig terjedő települések meglátogatása szerepel a programjában.

dr.romhányi endre, a delegáció magyar vezetője, az évm területfejlesztési főosztályának osztályvezetője elmondotta, hogy mindkét országban átfogó terv készül a határmenti települések fejlesztésére, speciális problémáik feltárására és megoldására. a nagyszabású terv részeként a közös bizottság most a helyszínen gyűjt tapasztalatokat. az érintett megyék és városok vezetői tájékoztatják a munka bizottságot a csehszlovák-magyar együttműködés eddigi eredményeiről és becsülnak a további elképzelésekről. ismertetik és egyeztetik a határmenti települések általános rendezési terveit, részletesen megbeszélik, hogy milyen feladatokat tudnának közösen megoldani. számbaveszik, hogy milyen feladatok haladják meg a helyi szervek, intézmények hatáskörét, s milyen kérdésekben van szükség kormányzati döntésekre. a kéthetes határbejárás, illetve tanácskozás tapasztalatait együttes ülésen értékeli pozsonyban a munkabizottság és ott tesz majd javaslatokat a csehszlovák-magyar együttműködés további kiszélesítésére.

a keddi tatabányai tanácskozáson kroszner lászló, a komárom megyei tanács elnöke számolt be az együttműködés eddigi eredményeiről. elmondotta, hogy 1970-ben kötötték az első megállapodást a kishatármenti munkaerőcserére. meghatározott feltételek és kölcsönös előnyök alapján a komáromi lenfonó és szövőgyárban ma már 200 a nyergesujfalui magyar viscosagyárban pedig 114 csehszlovákiai lányt és asszonyt foglalkoztatnak. a kölcsönösség elve alapján 40 komáromi férfi pedig a csehszlovák komarnói hajógyárba jár át dolgozni. kölcsönösen gondoskodnak arról, hogy a munkavállalók mielőbb szakmunkások legyenek. a lenfonógyárban egy év után szakmunkásbizonyítványt kapnak a csehszlovák munkavállalók, a magyar férfiakat pedig hegesztőknek képezik ki a csehszlovák hajógyárban. eredményes együttműködés alakult ki az áruforgalom területén is. kroszner lászló hangsúlyozta, hogy a kishatármenti kooperáció nagymértékben erősíti a két nép barátságát.

az ülésen komárom megye, érsekújvár és komarno képviselői tájékoztatták egymást a határmenti települések fejlesztési terveiről és a munkaerőcsere bővítéséről. az új elképzelések szerint kapcsolatot építenek ki egy-egy magyar és csehszlovák vállalat, üzem között is, és kölcsönösen segítik egymás gondjainak megoldásában./mti/

- 47 -

MA 16⁴⁷

/bb 62. dózsa- és petőfi-émlékünnepségek előkészületei bácskiskun megyében - honismereti tanácskozás kecskeméten

vid/fm/mné/ny -hgy

1972. május 16.

megyei honismereti tanácskozás volt kedden kecskeméten. bácskiskun megye honismereti aktivistái tárgyalták meg a mozgalom időszerű feladatait, többek között a dózsa- és petőfi-évfordulók programjának megyei előkészítését. elmondták, hogy a dózsa-émlékünnepségek ez év augusztus 20-án, a régi ceglédi dózsa-szobor kiskunfélegyházán történő felavatásával kezdődnek meg a megyében. ezt követően vaskuton megrendezik a dózsa-kutatók tanácskozását. a vidék valamennyi, dózsa györgy nevét viselő termelészövetkezete, brigádja, sportszervezete és más intézménye emlékünnepségekre készülődik.

petőfi sándor szűkebb hazájában, bácskiskun megyében különösen nagy gonddal készítik elő az 1973-as petőfi emlékét. az ünnepi események a híres kiskunsági petőfi- emlékhelyekre, szülőfalujára, kiskörösre, továbbá kiskunfélegyházára, kecskemétre, szalkszentmártonra, szabadszállásra és dunavecserére koncentrálnak és sok más helyen is lesznek kisebb ünnepségek. a költővel kapcsolatos kiállítások, emlékünnepségek, tanácskozások megrendezésén, kiadványok megjelentetésén kívül többek között ifjúsági petőfi-émlékturnékat szerveznek, amelynek résztvevői a költő által megtett kiskunsági utakat járják majd végig.

e jelentős rendezvények sikeréhez sok segítséget nyújt majd a bácskiskun megyében tevékenykedő több mint háromszáz honismereti kutató. /mti/

--

bb 65. nemzetközi tanácskozás az ammóniával kapcsolatos anyagcseréről

1 vt/fk/ny zs hgy

1972. május 16.

a magyar gasztroenterológiai társaság és az ammónia anyagcsereével foglalkozó nemzetközi kutató csoport ötnapos tanácskozást rendezett hazánkban, amely budapesten, illetve paradon zajlott le. a csehszlovákiából, franciaországból, az ndk-ból, az nszk-ból és svájc-ból érkezett vendégekkel és a magyar szakemberekkel együtt mintegy 50 résztvevője volt az eszmecsere. a kedden véget ért szimpózium során 30 előadás hangzott el, amelyek az ammónia anyagcsere szilvgyógyászati, gyermekgyógyászati, ideggyógyászati, tüdőgyógyászati és altatóorvosi vonatkozásaival foglalkoztak, s részletesen tárgyalták az ammónia anyagcsere és a májbetegségek összefüggését.

/folyt. köv/
16.45/ny

-48-

NA 1740

bb 65. nemzetközifolyt/ny

mivel az ammónia a szervezetben csak igen kis mennyiségben fordul elő, kémiai meghatározása nagyon nehéz. a tanácskozás egyik fő célja éppen ezért annak megvitatása volt, hogy milyen módszerek a legalkalmasabbak a szervezetben jelenlévő ammónia kimutatására. ezzel kapcsolatban számos kérdésben sikerült azonos nézetet kialakítani. a tanácskozás egyik leglényegesebb eredménye, hogy évekre előre meghatározta ebben a témában a kutatások további irányát.

a következő ilyen jellegű tanácskozást két év múlva franciaországban rendezik. /mti/

--

bb.67. sajtókonferencia a bolgár pavilonban

t bé/tr/ok 1e hgy

1972. május 16.

dimitar karandjoulov, a budapesti nemzetközi vásár bolgár pavilonjának igazgatója kedden sajtókonferencián tájékoztatta az újságírókat kiállított termékekről. bevezetőül vázolta a bolgár-magyar kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok alakulását. mint mondta a két ország gazdasági együttműködése megszakítás nélkül fejlődik. hasznos eredményeket hozott már a kgst tagországok komplex programjának előkészítése is.

az együttműködés kedvező alakulását a két ország gazdasági életének fejlődése alapozta meg. bulgáriában az ipari termelés 1956 óta éves átlagban 10-12 százalékkal nőtt. különösen gyorsan fejlődnek azok az iparágak, ahol alkalmazhatják a műszaki fejlesztés legújabb eredményeit. a bolgár népköztársaság már első helyen áll Európában a villamostargonca gyártásában és a szovjetunió után a második helyet foglalja el a villamos emelő gyártásában. megteremtették a nehézipar alapjait is. növekszik a műanyagok, vegyianyagok és a műgumi termelése. a szakosítás keretein belül bulgária továbbfejleszti a számítástechnika, a szerkezetek, a számgépek és szerszámok, az emelő - szállító gépek, traktorok és autók gyártását. devnja község mellett megkezdték annak a vegyianyaggyárnak építését, amelyhez a szovjetunió és Magyarország is segítséget ad.

/folyt. köv/

- 49 -

NA 1740

bb.67./sajtókonferencia...folyt/ok

a két ország kapcsolatai között elsőnek említette és nagy sikernek értékelte a közös vállalatok tevékenységét. az intranzmas emelő-szállítóberendezésekkel foglalkozó és az agromas mezőgazdasági technikával foglalkozó bolgár-magyar vegyes vállalatok már számos konkrét eredményt hoztak, így az intranzmas berendezéseket szállított a raktári munkák gépesítésére a szovjetunióba, az ndk-ba, csehszlovákiába és jugoszláviába.

a budapesti nemzetközi vásáron az idén a bolgár gépipar gyors fejlődését mutatják be, különböző esztergagépeket, fúrógépeket, préseket, fémegmunkáló és fémforgácsoló gépeket ismertetnek meg az érdeklődőkkel. „megjelennek a vásáron a legújabb típusú rádiók, televíziók is. változatlanul nagy érdeklődésre tartanak számot a villamos és a motoros targoncák, a láncos és kötélpályás szállítóberendezések. a mezőgazdasági gépgyártó ipar is számos újdonsággal jelentkezik: új típusú bolgár traktorok, szénagyűjtő és szénakaszáló gépek is találhatók a szabadtéri kiállításon. a bolgár élelmiszeripar már kivívta népszerűségét a magyar piacon, így érthető, hogy a kiállítás jelentős részét foglalják el az újabb konzervkészítmények, ezenkívül borok, cigaretták is. a bolgár népművészetet reprezentálják a különböző subaszönyegek, takarók.

/mt1/

...-

bb.69. elutazott hazánkból

t vt/fk/ok zs hgy

1972. május 16.

néhány napot hazánkban töltött a magyar származású, franciaországban élő világhírű festőművész, victor vasarely, kedden elutazása előtt látogatásáról nyilatkozott az mti munkatársának: - szinte a fél országot bejártam. természetesen voltam szülővárosomba pécsen is, ahol különböző kiállításokat tekintette meg és nagy örömmel tapasztaltam, milyen élénk, pezsgő a kulturális élet baranya, fővárosában, vidéken és budapest környékén is megnéztem több egykori kastélyt, hiszen mostani látogatásom célja az volt, hogy bejelentsem: előreláthatólag egy korábbi kastély-épületében didaktikus muzeumot fogok berendezni és alapítványt ajánlok fel.

- elgondolásomról tárgyalásokat folytattam több vezető személyiséggel a fővárosban és vidéken. megbeszéléseimet biztatónak ítélem arra vonatkozóan, hogy tervem megvalósuljon. hogy erre mikor és hol kerül sor, az a következő hetekben dől el, ha az összes szakinformáció birtokában leszek. a muzeum céljára alkalmas épületet - az elgondolások szerint - a magyar állam biztosítaná, én pedig vállalom a berendezést. a muzeumban elhelyezendő képzőművészeti tárgyak a multa utalnak, az alapítványból építendő új létesítménybe kerülő látóvalók pedig a jelent és a jövőt vetítik majd az érdeklődők elé. amíg a megvalósítás végleges terve kialakul, minden bizonnyal többször eljövök magyarországra, ahová mindig szívesen utazom. - fejezte be nyilatkozatát victor vasarely. /mt1/

- 50 -

NA 1700

bb 68. győrt megkezdődött a hatodik országos geofizikai vándorgyűlés - a kislalföldi szénhidrogén-kutatás eddigi eredményei

vid/fm/ny hgy

1972. május 16.

a magyar geofizikusok egyesülete rendezésében kedden győrt, a technika házában megkezdődött a hatodik országos geofizikai vándorgyűlés. a geológus és geofizikus szakembereket, a vándorgyűlés elnökségében helyet foglaló dr. fülöp józsef akadémikust, a központi földhivatal elnökét, dr. tárczy-hornoch Antal akadémikust, csizmazia Lajost, az mszmp győr-sopron megyei bizottsága gazdaságpolitikai osztályának vezetőjét - bese vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója, a magyar geofizikusok egyesületének elnöke köszöntötte.

az észak-bakony és a kislalföld geofizikai kutatásait ismertető és az eddigi eredményeket összegezõ vándorgyűlés első napján hangzott el az egyik legnagyobb érdeklődéssel várt előadás. a kislalföldi szénhidrogén-kutatás eddigi tapasztalatairól és legközvetlenebb feladatairól bíró ernő geológus és molnár károly geofizikus számolt be.

a kislalföldi területet többfajta medencét foglal magában. a szénhidrogén kutatása már 1932-ben megkezdődött a felmrésekkel. 1933-ban az euogasco kutatásai során hazánkban először ezen a területen alkalmazták a torziósingát, s két évvel később már meg is kezdődött a „mihályi egyes, területen a furás. az ott talált széndioxidra épült azután a mihályi szénsavüzem. a hazai olajipar államosítása után, 1952-62 között kisebb méretű furások képeztek a kislalföldi medencében folyó munkát. tíz évvel ez előtt kezdődött és 1965-től már rendszeressé vált az egyre növekvő kutméllységet elérő szénhidrogén-kutatás a kislalföldön.

eddig a legnagyobb mélységbe - 4517 méter mélyre - az elmúlt évben jutottak el a kutatók bősárcány határában. miután a győri medence elhelyezkedése számos geológiai vonatkozásban megegyezik a már ismert, szénhidrogént rejtő medencékkel, lehetőség volt a kőolaj-telepek kialakulására is. a kérdés az, hogy található ilyen telepek a kislalföldön. a legutóbbi eredmények között említették a mihályi, az uraiujfalui és ölbői területeken talált nagymennyiségű, több milliárd köbméternyi széndioxidot, amely a szénsavgyártás fontos alapanyaga.

/folyt köv/

-51-

17.25/ny

NA 1800

bb 68. / győrtt megkezdődöttfolyt/ny

a győri vándorgyűlésen a szakemberek elmondották, hogy több furás alkalmával is találtak olaj- és gáznyomokat a kisal-földi medencében. ezek a kezdeti eredmények indokolják a további kutatást, s azoknak a geológiai, geofizikai ismereteknek a felülvizsgálatát, amelyek több évtizeddel ezelőtt, a mai korszerű technika segítségével nélkül születtek. az utóbbi egy évben a tudományos kutatás ugrásszerű fejlődése eredményeként a földszelvények elhelyezkedését például emberi munka nélkül, számítógépek segítségével állapítják meg. a szénhidrogén keletkezésének, vándorlásának, felhalmozódásának vizsgálatára konkrét javaslatot tettek a vándorgyűlésen.

a továbbkutatás irányát megszabva az elsőrendű területek között említették a mosonmagyaróvár és mosonszentjános vonalától nyugatra, a mesteri-vinár vonaltól észak-nyugatra eső területeket, a pápa és szany, valamint a pásztori-kunsziget közötti területeket, amelyek további geofizikai előkutatása és geológiai részletvizsgálata indokoltnak látszik.

a háromnapos vándorgyűlésen - amelyen összesen tizenhat előadás hangzik el - ismertetik kisal-föld hévizeit is./mt1/
--

bb 72. egy méteres áradás tetőzött budapestnél a dunán
i sb/tr/ny ie hgy 1972. május 16.

a duna legfontosabb vízgyűjtő területén, az alpokban - a tartós esőzés és az alacsonyabb hegyoldalokról lemosott hó leve kisebb áradást indított el a dunán. egy héttel ezelőtt budapestnél még csak 240 centimétert jelzett a lánchídi vízmérce, s az áradás hatására kedden reggel a vízszint elérte a 337 centiméteres jelzést. az áradás a délutáni órákban tetőzött 340 centiméter körüli vízszinttel, tehát egy hét alatt kerekén egy méterrel duzzadt meg a folyó a budapesti szakaszon. a több víz jótekonnyan segíti a főváros vízellátását, s a hajózást is, mert most már a duna magyar szakaszán egyetlen gázló sem áll a vízi járművek útjában. a vízügyi előrejelzések szerint szerdán délután már megkezdődik az apadás a budapesti szakaszon, s a hét második felében naponta 5-10 centiméterrel mérséklődik a folyó vízszintje.
/mt1/

17.30/ny

--
-52-

NA 1805

bb 70. felkészülés a gépesített szüretre, javaslatok a homoki szőlő rekonstrukciójára

vid/fm/ny hgy

1972. május 16.

gyakorlati megoldást sürget az alföldi szőlőtermelés korszerűsítése, felújítása. az ország legnagyobb szőlőtermelő vidékén, bács-kiskun megyében, 1968. óta foglalkoznak széleskörűen a homoki bortermelés korszerűsítésével, fejlesztésével. kidolgozására szőlőtermesztési korszerűsítési bizottságot hoztak létre, amely kedden a szőlészeti kutató intézet miklóstelepén összegezte eddigi munkáját.

eszerint nyilvánvaló, a duna-tisza közén kialakult évszázados szőlőkultúra fenntartásának, továbbfejlesztésének szükségessége. a rendkívül költséges és munkaigényes kertészeti ág fenntartása nagyarányú modernizálást igényel. bár a vidéken a második, illetve a harmadik ötéves tervidőszakban, korszakalkotó szőlőtelepítési programot hajtottak végre, elavult rendszerek, s gazdaságtalanok az ültetvények. a legutóbbi felmérések szerint a meglévő 105.000 hold szőlőterületből mindössze 43 ezer holdra van lehetőség modernebb, intenzívebb termelésre. 30 ezer holdra becsült az a terület, ahol nagyobb arányú talajerőviszapótlással 10-15 évig termőben tarthatók a tőkék. ehhez - a kutatók bevonásával - különböző javaslatokat készített a bizottság. a továbbiakban pedig az lenne célszerű, - állapították meg a szakemberek, - ha a gazdaságok folyamatosan gondoskodnának ültetvényeik felújításáról, pótlásáról. a kampányszerű telepítések ugyanis túl nagy anyagi megterhelést jelentenének a gazdaságoknak. az alföldi szőlők fennmaradásának, továbbfejlődésének egyik feltétele a fajták megválasztása, a bőtermőség, a rezisztens tulajdonság, s az, hogy jól alkalmazkodjanak az alföld szélsőséges időjárásához. ennek és a piaci igénynek megfelelően jelölték ki a fajtákat. a terület 50 százalékán továbbra is a hagyományos fajtákat termesztik, s a másik felén kapnak helyet a minőségi borszőlők, s az ujonnan nemesített hibridek. javaslat hangzott el a sor- és a tőtávolságra, valamint a különböző művelési formákra is. a jövő a magas művelésé és a szakemberek már most felhívták a szőlőtermelő gazdaságok figyelmét a gépesített szüret lehetőségére. néhány gazdaságban már az idén gép szedi le a termést, a negyedik ötéves tervidőszak végén pedig már kiterjedtebben alkalmazhatják a gépesített szüretet.

a könnyű, asztali borok keresettsége ösztönözden hat a homoki szőlőtermelés továbbfejlesztésére. éppen ezért jóváhagyták a negyedik ötéves tervre javasolt 8.000 hold új szőlőültetvény telepítését bács-kiskun megyében, s megkezdtek az előkészületet a szőlősök kialakításához. előreláthatólag 1973-ban kezdik meg a telepítést./mt1/

17.40/ny

--
-53-

NA 1805

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai 24. számú hírünk /a budapesti közlekedési../
1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

....villamosok helyett a tompa utca és marx tér között,
továbbá a 74-es járatu trolibuszok teljes vonalán..

/mti/

bb.71. az építőipar műszaki fejlesztésében első helyen áll az
üzem- és termelés - szervezés - sajtótájékoztató az építésügyi
és városfejlesztési minisztériumban

t sb/fk/ok ie hgy ámá1972. május 16.

az építőipari műszaki színvonal gyorsütemű növelésének
tervéről és a megvalósítás lehetőségeiről tartott sajtótájékoztatót
kedden délután dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési mi-
niszter első helyettese. hangsúlyozta, hogy az építőipar csak
annyit építhet, mint amennyi anyaggal rendelkezik. ezért nagyon fontos
az építési anyagellátás, vagyis az ipari háttér fejlesztése. a kor-
szerű építőiparban a hagyományos szilikát anyagok részaránya csök-
kenő s mostmár mindinkább előtérbe kerülnek a különféle fém- és mű-
anyagszerkezetek, berendezési tárgyak és szerelvények. ennél fog-
va az építőipar kapacitásának növelésében, a műszaki fejlesztésben
nagyon sokat tehetnek a nehézipar, a kohó és gépipar és könnyűipar
üzemei.

dr. szabó jános kitért arra, hogy különféle építőipari szekto-
rok, tehát az állami, a tanácsai és a szövetkezeti építőipar műszaki
fejlesztésében nem lehet teljesen azonos célokat meghatározni.
mert a szektorok építési feladatainak megfelelően célszerű kiala-
kítani a műszaki fejlesztést. az állami építőipari vállalatok első-
rendű feladata a népgazdaságnak fontos nagy beruházások létrehozá-
sa, a tömeges lakásépítés és más hasonló jellegű nagy feladat. a
tanácsai építőiparnál főként a meglévő épületállomány fenn-
tartása a központi feladat, s csak kisebb részben új létesítmények
építése. a szövetkezeti építőiparnál - hasonlóképpen, mint más szö-
vetkezeteknél - a szolgáltatás az elsőrendű, tehát a lakosság sa-
ját építkezéseinek lebonyolítása. a műszaki fejlesztésben fontos
nagy állami építési telephelyek létrehozása, mert más építési szek-
toroknak is szállíthatnak különféle épületszerkezeteket, félkészter-
mékeket, amelyeknek gyártása a kis építőipari szervezeteknél csak
ráfizetéses lenne.
/folyt.köv/ok

- 54 -

AA 1810

bb.71./az építőiparfolyt/ok

az építőipar műszaki fejlesztésében nagyon fontos tenni-
való, mondhatni első helyen áll az üzem- és termelésszervezés,
hiszen a gépesítést, az anyagi eszközöket, a munkaerőt a lehe-
tő leghatékonyabb kihasználásnak megfelelően kell megszervezni.
ezért alakult meg két évvel ezelőtt az építésügyi és városfejlesz-
tési minisztérium termelésszervezési bizottsága, amely az egész
építésügyi ágazatban fontos koordinátora és irányítója az üzem-és
munka szervezés fejlesztésének. az eddigi tapasztalatok szerint
korszerű termelésszervezési koncepciókat dolgoztak ki, s ennek
megfelelően több szervezési mintavállalatot jelöltek ki.
így a csongrád megyei, a fejér megyei, a hajdu-bihar megyei és
budapesten a 43-as vállalat ez év végéig kialakítja az újfajta mun-
kaszervezést, amelynek tapasztalatait, ha beválnak, az egész ország-
ban elterjesztik. ezeknél a vállalatoknál egyébként már felhasz-
nálják az elektronikus számítógéptechnikát is. az építésügyi és
városfejlesztési minisztérium előreláthatóan ez év végére megkapja
a nagyteljesítményű központi elektronikus számítógépét, s a közel-
jövőben sor kerülhet a vállalatokhoz kihelyezett számítógép-egység-
gek felállítására is, amelyek megalapozzák a korszerű szervezést,
a hatékonyabb, termelékenyebb munkát. az építésügyi ágazat ugyanis
figyelembe veszi, hogy a beruházások jelenlegi mérséklése csak
átmeneti állapot, s így a negyedik ötéves tervben volumenben tel-
jesíteni kell az eredetileg tervezett jelentős építési feladatokat.
/mti/

bb.73. közgazdász-konferencia az energiagazdálkodásról

vid/ok fm hgy

1972. május 16.

kétnapos közgazdász-konferencia kezdődött kedden esztergom-
ban a technika házában. a konferencián a magyar közgazdasági tár-
saság baranya, borsod, csongrád, komárom, nógrád, szolnok és
veszprém megyei szervezetének rendezésében az energia gazdálkodás
helyzetével foglalkoznak. a munkában részt vesznek a lengyel köz-
gazdasági társaság katowicei szervezetének képviselői is.

havasi ferenc, az mszmp komárom megyei bizottságának első
titkára mondott megnyitó beszédet. a konferencián a tervhiva-
tal osztályvezetői, az energiahorodók termelésében, az energia
előállításában legérdekeltőbb vállalatok vezető közgazdászai
műszaki szakemberei cserélik ki nézeteiket a jelenlegi és távla-
ti tennivalókról.

foglalkoznak a hazai szénbányászat és a szénhidrogén ter-
melés helyzetével is./mti/

- 55 -

NA 1810

74. a számítástechnika a francia kiállítás középpontjában -
sajtótájékoztató a bnv francia pavilonjában

t kf/gg/ny ie hgy

1972. május 16.

a tavalyinál husszal több, összesen 105 cég mutatja be termékeit, újdonságait a budapesti nemzetközi vásár 2300 négyzetméteres francia pavilonjában - jelentette be kedd délutáni sajtótájékoztatóján georges noreau, a francia nagykövetség kereskedelmi tanácsosa.

a tájékoztatón bemutatták az újságíróknak a készülő francia pavilont, a kiállítás legérdekesebb darabjait. a gazdag francia árubemutató középpontjában a számítástechnika áll, a francia számítástechnikai ipart képviselő hat cég mutatja be legújabb közepes-és nagyteljesítményű berendezéseit. olyan cégek vannak közöttük, amelyek a videotonnal és a mom-mal kooperációban gyártanak különféle számítógépeket. a francia kiállításról - akár csak az addigiekről - ezuttal sem hiányoznak a mezőgazdasági berendezések, az építőipari gépek, s természetesen ott lesznek a citroen, a renault, a peugeot és a simca kocsiújdonságai is. a bnv-n az idén először kiállító francia cégek közül érdeklődésre tarthat számot az actime szárazon tisztító berendezésével, a grosfillex cég, amely szállodai berendezéseket, műanyagból formázott butorokat állít ki. a háziasszonyoknak és a barkácsolóknak hoz újdonságot a polyrey vállalat dekoratív felburkoló elemivel, paneleivel.

a kereskedelmi tanácsos beszélt a magyar-francia gazdasági-kereskedelmi kapcsolatokról is. elmondotta, hogy az elmúlt években dinamikusan fejlődött a két ország közötti áruforgalom. a magyar export tavaly 165 millió, a francia 403 millió frankot tett ki. a magyar és a francia cégek közötti kooperációs kapcsolatok bővülésével az idén már egyenletesebben alakult a forgalom, negyedév alatt mintegy 68 millió frank értékű árut exportált a magyar ipar franciaországba, ahonnan 92 millió frankért kaptunk különböző ipari és közszükségleti cikkeket./mti/

-. -

bb 76. halálos kimenetelű baleset oroszlánynon

vid/fm/ny hgy

1972. május 16.

halálos kimenetelű baleset történt kedden délben az orosz-lányi 16-os aknán. tóth istván 32 éves oroszlanyni vājár szállítás közben súlyosan megsérült és életét vesztette. a baleset körülményeinek tisztázására, a felelősség megállapítására a bányaműszaki felügyelőség és a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

18.00/ny

-56-

NA 1850

bb 75. határozatok a gyepgazdálkodás támogatására - miniszteri értekezlet a mém-ben

t bé/tm/ny ie -hgy

1972. május 16.

miniszteri értekezletet tartottak a mezőgazdasági és élelmezés-ügyi minisztériumban. megtárgyalták a gyepgazdálkodás helyzetéről szóló előterjesztést és részletesen elemezték a fejlesztés lehetőségeit és feltételeit.

az előadók hangoztatták, hogy a korszerű juh-és szarvasmarhatenyésztés alapfeltétele az intenzív gyepgazdálkodás, amelyhez komplex agrotechnikai módszereket kell alkalmazni. az összes legelő- és rétterületnek egyharmada, 320.000 hektár alkalmas a korszerű gyepgazdálkodásra. az intenzív módszerekkel - mint az elmúlt esztendő tapasztalatai igazolták, - átlagosan 47 mázsa hektáronkénti szénatermést érhetnek el, 30 százalékkal többet, mint a hagyományos kezelet réteken. ebben az évben várhatóan 330 termelőszövetkezetben áttérnek az intenzív gyepgazdálkodásra. ennek megvalósításához állami segítségre is szükség van.

a támogatás felosztásáról határozatokat hozott a miniszteri értekezlet. leszögezték, hogy az állami támogatást a jövőben elsősorban a szakosított szarvasmarha-telepekre, illetve a legalább 300 tehenet, vagy anyajuhot tartó gazdaságok legelőinek fejlesztésére kell összpontosítani. foglalkoztak a komplexen nem fejleszthető gyepes területek, vagy a kisebb állománnyal rendelkező gazdaságok támogatásával is. ezeken a területeken - mint mondták - a gépállomány javításával, vízrendezéssel, műtrágyázással kell növelni a hozamot. megállapították, hogy az állami támogatás felhasználása fokozottabb ellenőrzést követel, a korszerű gyepgazdálkodás megvalósításához pedig az eddiginél több szakmunkást kell képezni. célszerű kialakítani bemutató bázisgazdaságokat is.

a továbbiakban a miniszteri értekezlet foglalkozott az ez év január 1-vel hatályba lépett rendelet megvalósításával. ez a kormányrendelet a telekkönyvi ügyek intézését, a telekkönyv vezetését a bíróságok hatásköréből a földhivatalok hatáskörébe utalta. a miniszteri értekezlet megállapította, hogy ez a szervezeti és hatásköri változás zökkenőmentesen valósult meg. az első negyedév tapasztalatai azt bizonyítják hogy a földhivatali szervezet alkalmas ezen ügyek intézésére, a munka színvonala, szakszerűsége nem csökkent, sőt végzése meggyorsult.

/folyt köv/
18.10/ny

-57-

NA 1850

bb 75. / határozatok....folyt/ny

megbeszéltek a miniszteri értekezleten a társadalmi tulajdonvédelem és a tűzrendészet helyzetét is. ezzel kapcsolatosan hangoztatták, hogy az eddigieknél nagyobb gondot kell fordítani a tűz- és egyéb károk megelőzésére, többek között az oktató és felvilágosító munka kibővítésével is. a miniszteri értekezlet kötelezte a vállalatok, gazdaságok vezetőit, hogy a jövőben maradéktalanul szerezzenek érvényt a társadalmi tulajdon védelmére vonatkozó rendelkezéseknek, a népvagyon megsértőivel szemben pedig a törvény szigorával lépjenek fel./mt1/

bb 77. befejezte magyarországi látogatását

tr/ny hi hgy 1972. május 16.

és elutazott hazánkból a jksz elnökségének pártmunkás küldöttsége, amely miroszlav markovics-nak, a szerb kommunisták szövetsége központi bizottsága titkársága tagjának vezetésével tartózkodott hazánkban. a küldöttséget a pályaudvaron dr. molnár ferenc, az mszmp kb. osztályvezető helyettese bucsuztatta./mt1/

bb 78. losonczy pál,

tr/ny zs hgy 1972. május 16.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánásait v. olav norvég királynak, norvégia nemzeti ünnepe alkalmából.
/mt1/

18.15/ny

-58-

Nr 1900

bb 79. ,, szegedi színházi esték,, szekszárdon

vid/fm/ny hgy

1972. május 16.

szekszárdon, a babits mihály művelődési központban kedden megkezdte egy hetes vendégszereplését a szegedi nemzeti színház. elsőként mézöly dezső fordításában és bor józsef rendezésében a ,, kaviár és lencse,, című olasz vígjátékot mutatták be. a főszerepeket fogarassy mária és máriáss józsef alakította. /mt1/

bb 80. évadzáró hangverseny a kecskeméti nagytemplomban

vid/fm/ny hgy

1972. május 16.

kodály zoltán szülővárosában, kecskeméten véget ért a zenei évad gazdag programja. az országos filharmónia kilenc nagyzenekari és nyolc kamarazenei hangversenyt rendezett a városban, jeles hazai és külföldi művészek közreműködésével. a kecskeméti nagytemplomban kedden este tartott utolsó hangversenyen a városi szimfonikus zenekar kamaraegyüttese, valamint kistétényi melinda orgonaművész corelli-, ha:ndel- és vivaldi-műveket tolmácsolt, jancsovics antal győri karnagy vezényletével./mt1/

bb 81. jakubovszkij marsallt fogadta czinege lajos

gg/ny zs hgy

1972. május 16.

a hazánkban tartózkodó i.1. jakubovszkijt, a szovjetunió marsallját, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoksát czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter - a magyar néphadsereg több magasrangú vezetőjének társaságában - kedden hivatalában fogadta. jelen volt i.v. tutarinov vezérezredes, az egyesített fegyveres erők főparancsnokának magyarországi képviselője. a látogatás során szívélyes baráti eszmecsere folytattak a varsói szerződés tagállamai közös védelmi szervezetével összefüggésben a feleket kölcsönösen érdeklő időszerű kérdésekről./mt1/

18.38/ny

-59-

Nr 1900

bb 82. időjárásjelentés

gg/ny hgy

1972. május 16.

a meteorológiai intézet jelenti május 16-án, kedden este 19 órakor:

újabb záporok, zivatarok

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, főként a dunántulon záporral, zivatarral. mérsékelt, napközben élénk déli, délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 18-23, keleten 23-28 fok között./mt1/

-. -

bb.84. két gázolás motorkerékpárral

i ms/gg/ok hgy

1972. május 16.

kedden budapesten a xiv. kerületben a hungária körut és az erzsébet királyné ut kereszteződésében egy motorkerékpáros elütötte karsai istván 63 éves kalkulátort, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak a koltói anna baleseti kórházba.

a viii. kerületben a józsef körut 73. számú ház előtt ugyancsak egy motorkerékpáros ütötte el juhász katalin 8 éves kislányt. őt is a kórházba szállították./mt1/

-. -
- 60 -

NA 2/10

bb 83. ,, gázolt,, a gyalogos

i ms/gg/ny hgy

1972. május 16.

nemcsak a gépjármű közlekedésben, hanem gyalogszerrel is ajánlatos a figyelem embertársaink iránt. ezt bizonyítja a kedden a lenin körut és a rudas lászló utca sarkán történt súlyos baleset, amikor a szó szoros értelmében a ,, gyalogos gázolt,, egy fiatalember fagyaltot fogyasztva, figyelmetlenül, bámész-kodva haladt a járdán és összeütközött altorjai edit 61 éves nyugdíjossal. az idős nő olyan szerencsétlenül esett el az összeütközés következtében, hogy a mentők combnyaktöréssel szállították a koltói anna baleseti kórházba./mt1/

-.7

snnnn

bb 85. az egészségügyi minisztérium felhívása

t vt/gg/ny hgy

1972. május 16.

az egészségügyi minisztérium kéri, hogy mindazok, akik a porvacseszneki vasutállomáson az április 26-át követő napokban egy dán dog-fajtájú kutyával találkoztak és azt sérült kézzel simogatták, vagy esetleg tőle sérültek meg, haladéktalanul jelentkezzenek a lakóhelyük szerint illetékes körzeti orvosnál, mert a kutya megbetegedett május 9-én és betegsége veszélyességnek bizonyult./mt1/

-. -

- v é g e -

21.10/1L

- 61 ó

NA-2/3